

letnik XXXVIII – številka 169 – marec 2023

Vipavski glas

Dokazano najugodnejši bančni paketi.

Novi komitenti prejmete
12 mesečno **brezplačno** vodenje.

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

www.phv.si

**Primorska
hranilnica**

Številni projekti kot pot do novih priložnosti za občanke in občane

Župan mag. Anton Lavrenčič se je ob nastopu svojega mandata srečal z izzivom izvedbe mnogih začelih projektov.

Kateri so aktualni projekti, ki so v teku?

»V različnih fazah izvedbe imamo v Občini Vipava veliko število projektov, ki so v teku.

Največji med njimi so zagotovo cesta proti Vrhpolju, ureditev osrednjega prostora na Slapu, prenova Glavnega trga v Vipavi, ureditev medgeneracijskega središča, izgradnja paviljona v Podskali, postavitev otroškega igrišča v Podragi ...

Pri številnih izmed njih gre za nadaljevanje dela mojega predhodnika na funkciji župana in izvrševanje odločitev prejšnjega sklica občinskega sveta. Na nas je, da zastavljene projekte nadaljujemo, jih morebiti prilagodimo glede na potrebe ljudi in izpeljemo. V šali mi je nekdo rekel, da je po vseh drugih občinah tako, da postane teritorij občine gradbišče pol leta pred iztekom mandata, pri nas pa da je ravno nasprotno. Razlaga k temu je, da projektov nismo prekinjali, ampak jih nadaljujemo. Po eni strani, ker so bili dobro zastavljeni, po drugi strani pa, ker bi to imelo za posledico velike negativne finančne učinke.«

Kako poteka prenova Glavnega trga v Vipavi? Bilo je kar nekaj nezadovoljstva med ljudmi, ki tu živijo ali delajo. Ste uspeli najti skupni jezik?

»Prenova trga poteka po predvideni časovnici. Kar pomeni, da ni zaostankov in res upamo, da bo tako tudi v nadaljevanju.

Gre za res velik, vseobsegajoč projekt. Efekt ima na veliko število ljudi in dejavnosti. Vedno pravim, da je pomemben pogovor in vzajemno razumevanje. Z vpetimi smo se pogovorili, sproti rešujemo določene zadeve, primer tega je zagotovo zagotavljanje parkirnih prostorov. Mislim, da danes govorimo skupni jezik in da sprejemajo prenovu glavnega trga kot ureditev javnega prostora, ki bo pomenil tudi kvalitetnejše bivanje ter nove poslovne priložnosti.«

Ste uspeli urediti dovolj nadomestnih parkirnih prostorov?

»Tudi v tem smislu je ureditev Glavnega trga širše obsegajoča. Izračun je, da smo od začetka prenove v bližnji okolici trga zagotovili enako število začasnih in stalnih parkirnih mest, kot smo jih imeli pred tem na samem trgu. Zagovarjam zelo aktiven pristop k problemom, ko se ti pojavijo, a na način, da se najdejo dolgoročne rešitve. Sploh področje prometne infrastrukture zahteva veliko usklajevanja in preiščlenih odločitev. Kot je bilo od začetka načrtovano, se vzporedno s projektom prenove ureja tudi to. Po izvedenem projektu bo v neposredni bližini trga parkirišč več, kot jih je bilo pred tem.«

Izteka se čas za vključitev deležnikov v

projekt namakalnega sistema. Kako pomemben je za vas ta projekt?

»Kmalu prihaja zelo pomemben dan, 15. marec, ko se zaključuje zbiranje zainteresiranih za vključitev v namakalni sistem. Po tem datumu vključitev ne bo več mogoča.

Vsi vemo, da je vloga kmetijstva v našem okolju enormna. Sam kmetijstvo smatram za najpomembnejšo panogo v naših krajih, namakalni sistem pa za nujno naložbo pri njeni ohranitvi.

Na tem mestu tako še enkrat prijazen poziv, da lastniki zemljišč razmislijo o pristopu in podpisu pogodbe.«

Katerim dejavnostim v našem okolju boste v tem letu namenili največ pozornosti, kaj si lahko obetamo od delovanja Občine in občinske uprave?

»Glavna dejavnost je vedno skrb za občanke in občane ter ustvarjanje pogojev za kvalitetno bivanje. Najprej si zagotovo lahko obetate to. Temu sem strogo zavezan jaz in to pričakujem tudi od zaposlenih v občinski upravi.

Seveda so pa potem tu poti, kako do tega cilja priti. To je mogoče skozi infrastrukturne projekte, zagotavljanje sredstev za javne zavode, s podpornimi socialnimi sistemi, spodbujanjem društev in vseh k ustvarjanju in delovanju ... to je dodana vrednost in vsemu temu se bomo posvečali.«

Izza občinskih zidov

Kratek povzetek februarske seje

4. redna seja

Seja je potekala v četrtek, 23. februarja 2023. Prisotnih je bilo 16 članov občinskega sveta. Na dnevnem redu je bilo predvidenih 14 točk, naknadno je bila dodana še ena, ki so jo svetniki skupaj s celotnim dnevnim redom potrdili. Z manjšimi pripombami so nato potrdili tudi zapisnik prejšnje seje ter se seznanili s poročilom o izvajanju sklepov 3. redne seje.

V tretji točki dnevnega reda je bila na vrsti druga obravnava Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ajdovščina. Na na prvi obravnavi predlagan odlok ni bilo podanih pripomb, zato so predlagali, da občinski svet odlok sprejme, kar je tudi soglasno storil.

V naslednji točki je sledila obravnava spremembe Sklepa o uporabi normativov in soglasje k spremembi sistemizacije Otroškega vrtca Ajdovščina. Otroški vrtec Ajdovščina uporabi pri organizaciji oddelkov za šolsko leto 2022/23 fleksibilni normativ, to je za dva otroke povečan normativ, določba o povečanem normativu ne velja za oba oddelka 3-6 let v Vipavskem Križu, oddelek 3-5 let v Podnanosu, v kombiniranem oddelku v enoti Vrhpolje in za en oddelek 1-2 v enoti Budanje II. Vse spremembe je natančno obrazložila ravnateljica Alenka Močnik. Tako odbori kot občinski svet so soglasno podprli Sklep.

V nadaljevanju so sledila vprašanja in pobude svetnikov. Na tej seji so vsi člani občinske uprave predstavili svoje zadolžitve na Občini. Svetniki so nato županu in posameznim članom občinske uprave postavljali različna vprašanja in dajali pobude.

V šesti točki dnevnega reda je sledila druga obravnava Odloka o proračunu Občine Vipava za leto 2023. Za drugo branje je bilo predlaganih nekaj dopolnitev, pred-

vsem s strani Krajevnih skupnosti, vložena sta bila tudi dva amandmaja. S prvim amandmajem so predvideli prerazporeditev 10.000 evrov s proračunske postavke Zavod za turizem Vipava na proračunsko postavko Upravljanje in tekoče vzdrževanje kulturnih objektov. Amandma je šel na glasovanje: 12 svetnikov se je strinjalo, 3 so ostali vzdržani, eden pa je bil proti. Z drugim amandmajem so predvideli prerazporeditev 55.000 evrov s postavke Kulturne, zabavne in turistične prireditve na postavko Zavod za turizem TRG Vipava. Ta prerazporeditev predvideva, da bi organizacijo kulturno zabavnih in turističnih prireditev v občini prevzel TRG Vipava. Amandma je šel na glasovanje: 11 svetnikov je glasovalo ZA, 5 je ostalo vzdržanih. Na glasovanje je nato šel še proračun za leto 2023, ki so ga soglasno podprli tako odbori kot tudi občinski svet.

V naslednji točki so svetniki obravnavali Sklep o letnem načrtu ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem Občine Vipava. Občina Vipava namerava v tem letu nakupiti zemljišča v višini cca. 48.000 evrov, prodati pa za cca 160.000 evrov. V prodajo bodo šla tudi stanovanja in počitniška hiša v višini 185.000 evrov. Predlog je šel na glasovanje: 15 svetnikov je bilo ZA, eden je ostal vzdržan.

Sledile so obravnave sklepov o cenah najemnin za zemljišča za kmetijsko rabo ter cen zakupnin za kmetijska zemljišča, ki so bile natančno prikazane v tabelah. Občinski svet je soglasno potrdil oba sklepa.

V 10. točki so obravnaval Sklep o letnem programu športa v Občini Vipava. Občina Vipava letno zagotavlja 80.000 evrov transferjev za športno dejavnost. Ta sredstva nato razdelijo različnim vsebinam programov. Največji delež sredstev prejmeta športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, ter sam kakovostni in vrhunski šport, sku-

paj kar 47,30 % vseh sredstev. Športna zveza Vipava je podala soglasje k letnemu programu športa, občinski svet je s 15 glasovi ZA, 1 je bil vzdržan, potrdila predlog.

V 11. točki se je Občinski svet seznanil z obvestilom o izjemni dodelitvi neprofitnega stanovanja v najem za določen čas družini, ki ji je grozila deložacija. Občina Vipava ima trenutno na razpolago 35 lastniških stanovanj. V zadnjem obdobju se je fond zmanjšal za 4, pridobili pa so 3 nova stanovanja.

Sledil je sklep o imenovanju Komisije za invalide, katera se razširja za dodatnega člana. V komisijo je bil imenovan Dejan Fabčič. Svetniki so soglasno podprli predlog.

13. točka je obravnavala Sklep o imenovanju člana Razvojnega sveta severne Primorske (Goriške) razvoje regije. Zaradi poteka mandata oziroma zamenjave župana, so morali imenovati novega člana. To je postal župan mag. Anton Lavrenčič. Svetniki so soglasno podprli predlog.

V predzadnji točki so obravnavali Sklep o imenovanju člana v Svet lokalnih skupnosti Centra za socialno delo severna Primorska. Za novega člana so imenovali Branka Tutuša. Svetniki so soglasno potrdili predlog.

Dodatna točka dnevnega reda se je nanašala na Sklep o določitvi višine enkratne denarne pomoči. Višina enkratne denarne občinske pomoči znaša do 300 evrov, višina enkratne denarne pomoči za novorojenca, rojene od vključno 1. januarja 2023, se povečuje za 100 evrov in znaša do 600 evrov za posameznega novorojenca.

Podrobnejše informacije o sejah Občinskega sveta Občine Vipava so na voljo na spletni strani: <https://obcina.vipava.si/objave/76>.

Luka Lango

Ureditev glavnega trga v vipavi | faza b | potek del

Začela so se dela na Glavnem trgu v Vipavi. Na gradbišču je ob zemeljskih delih neprestano tudi arheološka ekipa, ki je v mesecu dni razkrila dobršen del severnega dela nekdanje konjušnice. Jasno so se prikazali zunanji zidovi ter tudi sam tlak konjušnice. Arheologi so na sever-

nem delu trga našli rimske ostaline, ki so jih ustrezno datirali s pomočjo najdenega rimskega novca. Poleg novca so našli tudi vinsko amforo, ki bi jo lahko uvrstili v 3. stoletje našega štetja.

Zaradi intenzivnega arheološkega dela se je izvajalec z deli preselil na obrobje

trga, predvsem v okolico poslovno stanovanjskega kompleksa ter v nadaljevanju objekta Občine. Zaradi preprečitve poškodb bodo kipce puttov začasno premaknili z območja gradbišča.

Kljub burji so dela stekla in potekajo sorazmerno hitro. Občina Vipava je pristo-

pila k vzpostavitvi dodatnih parkirišč v ožji okolici trga, ki bi morala biti na voljo v prihajajočem mesecu. Med drugim so

začasno del otroškega igrišča preselili na zelenico ob sprehajalni poti ob Zavodu Pristan.

Za dodatne informacije nas lahko kontaktirate na telefonsko številko 05/3643423.

Obvestilo o spremenjenem prometnem režimu

Občane obveščamo, da v drugi polovici meseca marca, ko se bo izvajala rekonstrukcija lokalne ceste Vipava-Vrhoplje na območju Vrhoplja, zaradi občasnih delnih in tudi popolnih zapor uporabijo urejen obvoz čez Duplje in NE uporabljajo poljskih poti, saj te niso namenjene tovornemu in osebnemu prometu, temveč zgolj dostopu do kmetijskih zemljišč.

Odprta gradbišča

Na Slapu poteka izgradnja 3. faze kanalizacijskega omrežja. V Podskali izvajajo izkope v jami, na zunanjem delu objekta potekajo priprave za odstranitev drevesa, ki raste skozi ploščo. Izvaja se 1. faza klimatizacije OŠ Draga Bajca v Vipavi, s

katero bo vsaka učilnica pridobila klimat za uravnavanje temperature. Ureajo tudi brežine Mrzlega otoka. Namen projekta je preprečitev nadaljnje erozije obstoječih brežin, izboljšanje prevodnosti korita struge ter nadvišati obrežno zavarovanje

z namenom stabilizacije lokalne ceste. V Vrhoplju se nadaljuje rekonstrukcija lokalne ceste, sledi umeščanje zračnih vodov v zemljo, zaključek del z asfaltacijo je predviden v aprilu.

Medgeneracijski prenos znanja | potek operacije

Občina Vipava izvaja operacijo LAS 'Medgeneracijski prenos znanja', ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru operacije smo v preteklih mesecih izvedli že kar nekaj aktivnosti, pri katerih so nam pomagali Razmetano podstrešje, Konjensko društvo Sv. Štefan in Lavričeva knjižnica Ajdovščina, enota Vipava.

Dramski nastop dramske skupine Razmetano podstrešje z naslovom Kako premagati stisko so izvedli v nedeljo, 12. februarja. Živa Jermol je skupaj s skupino osmih otrok, starih od enajst do štirinajst let, predstavila štiri improvizacijske igre. Nastopajoči so pokazali svojo ustvarjalnost, iznajdljivost, igralske sposobnosti, bogat besedni zaklad in predvsem veliko motiviranost ter zagnanost. Živa na srečanjih osnovnošolcem omogoča, da svoje talente gradijo na vsakotedenskih vajah v prostorih Razmetanega podstrešja. V

slabem letu so ustvarili in odigrali že štiri krajše igre. Poleg strokovnih vsebin predstavljajo druženja za vrstniki pomemben del vsakdana, kar je v času »ekranov« še kako dobrodošel načina preživljanja prostega časa.

V soboto, 18. februarja, smo se v organizaciji Konjenskega društva Sv. Štefan srečali v župnišču Vipava, kjer smo si ogledali predavanje Camino di Santiago. Več o samem dogodku si lahko preberete v njihovem članku.

Lavričeva knjižnica Ajdovščina, enota Vipava pa je v sklopu branj starejšim v Zavodu za socialno oskrbo Pristan pričela z branjem starejšim. Valentina Tominec mi je z veseljem predstavila, kako poteka branje starejšim ter vsebine, ki jih imajo najraje.

Vsem izvajalcem, ki sodelujejo v operaciji, se Občina Vipava zahvaljuje za sodelovanje ter vas bralce vabi da se udeležite katerega od prihajajočih dogodkov.

Hkrati vas obveščamo, da so se pričela dela, povezana z izvedbo investicije v mansardi stavbe na Beblerjevi 17. V Medgeneracijskem središču Vipava bomo vzpostavili dve učilnici: eno manjšo in eno večjo za potrebe večnamenskih izobraževanj, delavnic in srečanj. Urejene bodo tudi sanitarije in manjša čajna kuhinja. Obnovljeni prostori bodo služili medgeneracijskemu druženju v najširšem pomenu besede.

Vse aktivnosti projekta se izvajajo v okviru operacije LAS Medgeneracijski prenos znanja, ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Namakalni sistem

Občini Vipava in Ajdovščina sta v lanskem letu pospešeno pristopili k pridobivanju podpisov pogodb za izgradnjo namakalnega sistema v zgornjem delu Vipavske doline. Odločitev obeh občin je, da je realizacija projekta nujna, zato je potrebno s fazo zbiranja pogodb zaključiti, da bi lahko še pravočasno zagotovili financiranje z občinskimi, državnimi in evropskimi sredstvi.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste s podpisom in vključitvijo svojih parcel pristopili k projektu, ki je zastavljen načrtno, dolgoročno in trajnostno – za obstoj in razvoj kmetijstva v Vipavski dolini.

S tem člankom še enkrat obveščamo vse naslovnike, ki še niste pristopili k podpisu pogodbe, da je projekt vzpostavitve namakalnega sistema z zbiranjem pogodb za vključitev pri koncu. Skrajni rok za podpis je 15. marec 2023. Ker po tem datumu

vključitev v namakalni sistem ne bo več mogoča, vabimo vse lastnike kmetijskih zemljišč, da še pristopijo k podpisu pogodbe.

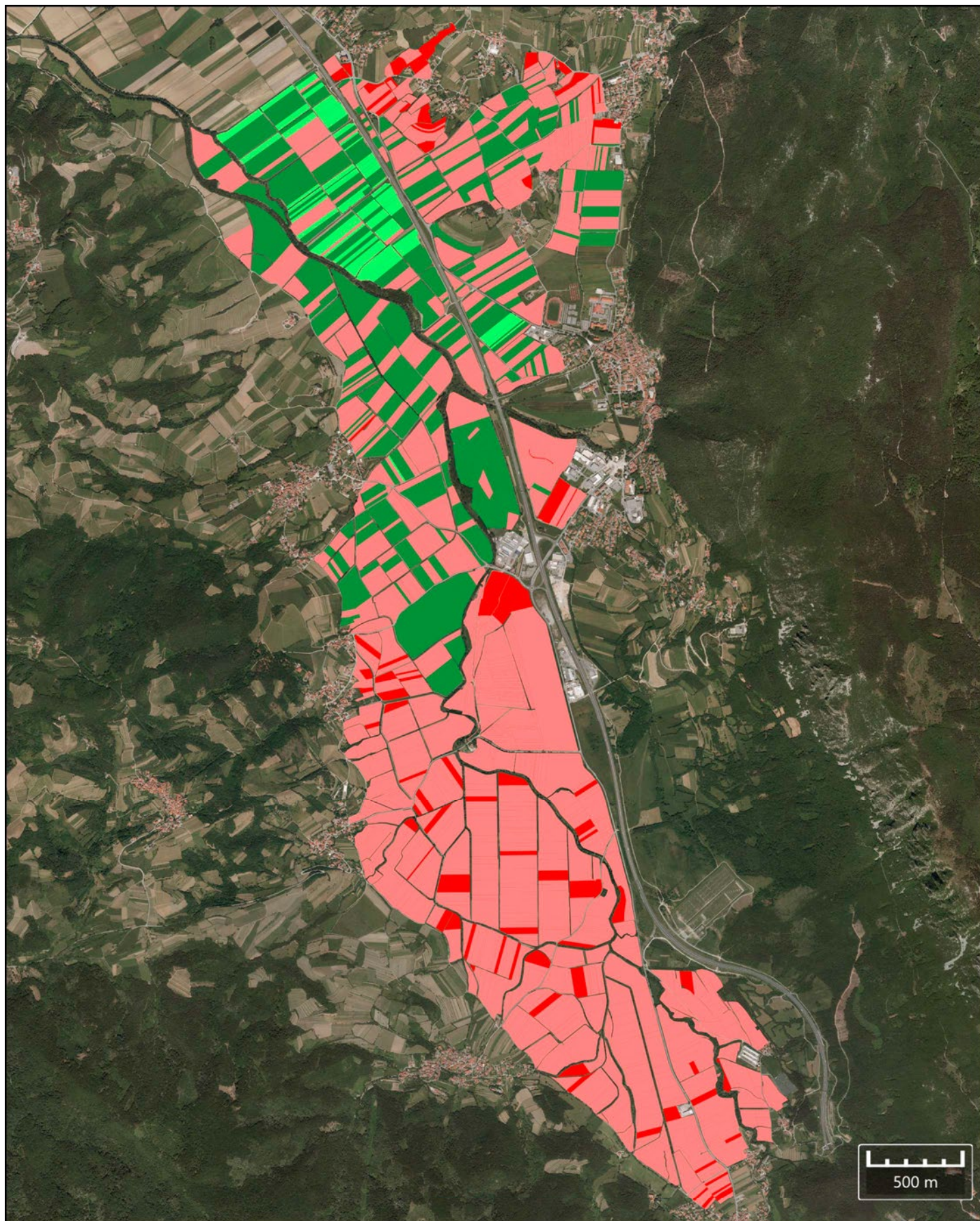
Na podlagi pogodb, ki jih bomo zbrali do 15. marca 2023, bomo začrtali končno namakalno območje. Priključitev na namakalni sistem na izločenih območjih v prihodnje ne bo več možna.

Zemljevid v nadaljevanju prikazuje, kakšen je celoten interes lastnikov kmetijskih zemljišč za vključitev v namakalni sistem. Razvidno je, katera območja so vključena in katera ne ter tudi območja, ki jih bomo zaradi pomanjkanja interesa lastnikov primorani izločiti, saj delež tistih, ki se za vključitev v namakalni sistem niso odločili, vpliva na možnost graditve namakalnega sistema tudi na parcelah tistih lastnikov, ki so namakalni sistem sicer podprli.

V zvezi s tem bi radi še opozorili, da vodnih dovoljenj v bodoče ne bo več mogoče pridobiti, kakor tudi, da bo uvedena prepoved črpanja iz površinskih vodotokov. Poleg tega pa bo prišlo tudi do omejitve vodovodnih priključkov za namakanje kmetijskih zemljišč s pitno vodo, kjer je namakanje možno v sušnem obdobju.

Glede na to, da so kmetje in lastniki v zgornji Vipavski dolini večinsko sprejeli odločitev, da si želijo, da do izgradnje namakalnega sistema po več desetletjih le pride, vas še zadnjič pozivamo k preudarnemu premisleku ter sprejemu odločitve, da izgradnjo namakalnega sistema podprete ter v ta namen podpišete tudi pogodbo, ki smo vam jo že posredovali.

V primeru dodatnih vprašanj, smo še vedno na razpolago na telefonski številki 05 36 43 425 oziroma preko elektronskega naslova: benjamin.nucic@vipava.si.

Legenda

NAMAKALNI SISTEM

Nepodpisane pogodbe, ki bodo namakane

Podpisane pogodbe, ki bodo namakane

Podpisane pogodbe, ki ne bodo namakane

Nepodpisane pogodbe, ki ne bodo namakane

BDOF_2017

Občina Vipava v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in z društvi

organizira

ČISTILNO AKCIJO,

ki bo v **soboto, 18. 3. 2023**

Občane vabimo, da se akcije udeležijo v čim večjem številu.

Čistilna akcija bo trajala predvidoma od 8. do 13. ure.

Vreče za smeti bodo zagotovljene.

Bodite primerno obuti in oblečeni in dobre volje.

Poslovne ideje se predstavijo na podjetniškem tekmovanju POPRI

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina že več let izvaja podjetniške krožke na osnovnih šolah z namenom spodbujanja podjetnosti med mladimi. V letošnjem letu potekajo krožki na štirih osnovnih šolah našega območja: OŠ Dobravlje, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, OŠ Šturje in OŠ Draga Bajca Vipava. Poleg tega pa smo letos prvič krožek izvajali tudi na srednji šoli in sicer na Škofijski gimnaziji Vipava.

Učenci in dijaki so med šolskim letom pripravili 12 poslovnih modelov za prijavo na vseslovensko podjetniško tekmovanje POPRI 2023, ki letos poteka že dvajseto leto.

V tem okviru so najprej definirali izzive oziroma želje kupcev. Na podlagi tega so razvrstili kupce v skupine ter zanje razvili uporabne izdelke in storitve. Za to, da bi le-te lahko uspešno prodali, so v poslovnih modelih vključili tudi predloge, na kakšen način in kje bodo svoje izdelke prodajali ter skrbno načrtovali oglaševanje.

Poseben poudarek so namenili finančni vzdržnosti modela ter razvili prototip, s pomočjo katerega bodo lažje izvedli predstavitev rešitve komisiji, ki jo bo ocenila. Da bi lahko razvili dober produkt, pa so morali učenci in dijaki govoriti s številnimi potencialnimi kupci in strokovnjaki, ki so jim podali dragocene informacije. Poleg tega so s pomočjo anket in intervjujev pri svojih potencialnih kupcih preverili, kakšen je tržni potencial njihovega izdelka.

V letošnji izvedbi podjetniških krožkov so učenci in dijaki izkazali veliko mero izvirnosti. **4hanger** je prilagojen obešalnik, ki

je primeren za majhne otroke in invalide. **HardRock ice** je pripomoček za ljubitelje sladoleda, da bodo lahko iz globoko zamrznjene banjice sladoleda enostavno servirali sladoledno kepico. **Španza** je pripomoček namenjen triatloncem, ki rešuje problematiko prehodov med menjavo športnih disciplin. **Flexi Frame** je prilagodljiv okvir za slike. **MGS** so čevlji primerni za starostnike, saj omogočajo enostavno obuvanje in sezuvanje. **RAČUNKO** je didaktična igračka, ki otrokom olajša učenje računanja. **Vlak pobega** ponuja nepozabno doživetje za otroke in mladostnike na relaciji Ajdovščina - Nova Gorica - Ajdovščina. **MojGraf** je naprava, ki otrokom omogoča lažje spoznavanje in učenje črk. **Turbo Tiger Turbines** pa sta turbini, pritrjeni na vsako stran sprednjega dela okvirja pri kolesu, ki omogočata proizvodnjo elektrike med kolesarjenjem.

Dijaki Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina so si zamislili kuhinjo na kolesih **Jotka**, v kateri bi stregli tradicionalno vipavsko joto. Model predstavlja rešitev za zaposlene, ki bi si za malico zaželeli pojesti lokalno jed na žlico. Ekipa Škofijske gimnazije Vipava pa je reševala problem pretiranega pitja nezdravih energijskih pijač med mladostniki. Razvili so izdelek **GaserJuice**, ki je zdrava energijska pijača brez kofeina, tavrina in sladkorja. Pijača, z okusom mete in limone, ne povzroča hiperaktivnosti niti nima drugih stranskih učinkov, ki jih imajo klasične energijske pijače.

Z opisanimi poslovnimi modeli so se udeleženci prijavi na tekmovanje za najbolj-

šo podjetniško idejo – POPRI. Letos je na tekmovanju sodelovalo kar 474 mladih s 168 podjetniškimi idejami iz cele Slovenije. Strokovna komisija je imela težko in zahtevno delo. Izpod mentorstva Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina se je na regijsko tekmovanje POPRI uvrstilo kar pet podjetniških idej osnovnošolcev in ena ideja dijakov.

Tekmovanje se tako nadaljuje s pet-minutnimi predstavitvami poslovnih modelov pred strokovno komisijo. V kategoriji »osnovnošolci« se bodo predstavile ekipe: 4hanger, Španza, Vlak pobega, in obe ideji iz Vipave, MGS čevlji in Računko. V kategoriji dijakov pa se je naprej uspelo uvrstiti dijakom Škofijske gimnazije Vipava, ekipi GaserJuice. Nastop predstavlja piko na i dosedanjem delu, saj bodo sodelujoči morali stopiti iz cone udobja in suvereno predstaviti svojo poslovno idejo ter prvič prepričati komisijo.

V naslednjem krogu tekmovanja se bodo mladi pomerili z ostalimi tekmovalci iz cele Slovenije. Predizbori potekajo še v SAŠA inkubatorju, Razvojnem centru Novo mesto in Tehnološkem parku Ljubljana. Na državno tekmovanje se uvrstijo prve tri ekipe iz vsake kategorije. Tekmovanje bo potekalo 4. 4. 2023 v Novi Gorici, v Primorskem tehnološkem parku.

Osnovnošolci z našega območja so izjemno uspešni na tem tekmovanju, saj so pretekla leta posegali po najvišjih nagradah, zato si želimo, da bi jim tudi letos uspela dobra uvrstitev ter da bi jim ob bok stopili tudi dijaki.

Z izvajanjem podjetniških krožkov Regijska razvojna agencija ROD skrbi za opolnomočenje in pomaga pri razvoju podjetniških veščin učencev in dijakov. S sodelovanjem na tekmovanju otroci dobijo vpogled v nov, drugačen način razmišljanja. Pridobijo praktično znanje in izkušnje s področja podjetništva, za katerim stoji trdo delo in vztrajnost, ki pa sta velikokrat poplačana.

Udeleženci spletejo številna nova poznanstva, tako s sovrstniki kot tudi s podjetniki in stroko, ki jih mladi lahko izkoristijo v prihodnosti. Našim tekmovalcem želimo, da bi uspešno zagovarjali svoje ideje na tekmovanju POPRI.

Usmeritve delovanja Krajevne skupnosti Vipava

Delovanje krajevne skupnosti je usmerjeno v splošno dobrobit vseh Vipavk in Vipavcev. Člani sveta krajevne skupnosti smo tako na 2. seji sprejeli glavne usmeritve našega delovanja v tem mandatu, ki naj bi vsem prebivalcem omogočalo prijetno bivanje v našem kraju. Skupaj z Občino si bomo prizadevali, da bosta oba največja projekta, ureditev Glavnega trga in Podskale, najprej namenjena nam, domačinom ter tako postala osrednja prostora prijetnega druženja in družabnega življenja v Vipavi. Zaključili bomo s projektom postavitve križa na pokopališču. Pristopili smo k reševanju pereče problematike parkiranja, želimo ga nadgraditi tako, da bi na najbolj kritičnih točkah ali v njihovi neposredni bližini pridobili nekaj novih parkirnih mest. Nadaljevali bomo z urejanjem sprehajalnih poti in jih tudi opremili s klopmi. Radi bi izboljšali pogled na nekaj črnih točk, kot prvo izvir Lipca. Člane domačih kulturnih društev bomo povabili, da bi s svojimi nastopi obogatili poletno dogajanje v domačem kraju. K predstavitvi svojega delovanja bomo povabili tudi vsa ostala društva. Po svojih najboljših močeh jim želimo pomagati pri njihovem delovanju. Okrepili bomo sodelovanje s turističnim društvom, skupaj si bomo prizadevali približati lepote Vipave vsem obiskovalcem. Mostove v Vipavi želimo okrasiti s cvetjem. V pripravi je projekt postavitve nove glavne informa-

tivne table in usmerjevalnih tabel do naših naravnih in kulturnih znamenitosti. Pri rojstnih hišah znamenitih Vipavcev želimo postaviti informativne table z njihovim življenjepisom. To je nekaj naših pogledov na izzive, s katerimi želimo izboljšati naše skupno bivanje. Veseli bomo tudi vseh vaših predlogov. Vsak posameznik lahko naredi nekaj, skupaj pa lahko naredimo veliko in tako prispevamo k lepši podobi našega kraja. Prva priložnost, kjer lahko sodelujete, bo že v soboto, 18. marca, ko ste lepo vabljeni da se udeležite čistilne

akcije, s katero bomo vsi skupaj polepšali naš kraj.

Tomaž Vrčon, predsednik KS Vipava

Svet Krajevne skupnosti sestavljajo: Tomaž Vrčon – predsednik, Peter Skapin – podpredsednik, Nataša Nardin – tajnica in člani Mirjam Klemše, Magdalena Fučka, Stanislav Trebižan, Tomaž Ambrožič in Tomislav Šumanovac (na fotografiji manjka). Žal pa med nami ni več našega člana Darija Vižintina.

Kurenti v Vipavi

Letos so nas na pustno soboto v Vipavi že dvajsetič zapored obiskali Kurenti Etnografskega društva Ježevka s Ptuja. Vsako leto jih v naše kraje povabi podjetje Fama, ki tako tudi svojim zvestim strankam na poseben način popestri pustne dni.

Obisk kurentov pa je le del pisanega pustnega rajanja, ki ga Fama na sobotno dopoldne pripravi v Vipavi pred svojim centrom. Množica maškar, nastopi plesalcev, slastni krofi, ki jih razdelijo med obiskovalce in cela vrsta nagrad za najbolj domiselne in najboljše maske. Vse to, da bi zares odgnali zimo in da bi se čim bolj zabavali.

Seveda v naših koncih ne poznamo tradicionalnih mask ali pustovanj, smo pa zagotovo dovolj domiselni, da maske tudi izdelamo in se znamo v njih še dobro po-veseliti.

Nekaj utrinkov z letošnjega pustovanja v Fami pa si oglejte na fotografijah.

NN, foto GM Humar

Krajevna skupnost Goče

Krajevna skupnost Goče je ena od enajstih krajevnih skupnosti Občine Vipava. Ima približno 180 prebivalcev in kot edino naselje v občini je v celoti spomeniško zaščiteno. Svet krajevnosti Goče sestavljajo predsednica Anja Godnič, podpredsednica Tanja Volk Lozej, tajnica Meta Furlan ter člani Monika Malik, Marko Ceket, Aleš Vidrih in Andraž Ferjančič.

Goče so majhno staro kraško gručasto naselje na vrhu enega od vipavskih gričev, obdano z vinogradi. Vas leži severno od ceste Vipava - Štanjel, od obeh je oddaljena 8 km. Gričevnata pokrajina ustvarja pogoje za razvoj sodobne kmetijske proizvodnje s poudarkom na vinogradništvu. Imamo trgovino, podružnično osnovno šolo do petega razreda, župnišče in stalnega župnika Ivana Furlana.

Izvajamo vrsto prireditev, ki po svoji pogostosti, pestrosti in obiskanosti presegajo krajevne okvire. Poleg kulturnih, rekreativnih in izobraževalnih dogodkov je na ravni krajevnosti oživel gledališki abonma za otroke. Predvsem pri organizaciji prireditev je krajevna skupnost pokazala izredno delavnost in lahko služi kot zgled, kako je mogoče ob zavzetosti prireditelja oživiti dogajanje v vasi in za aktivnosti motivirati krajanje. Pri tem je pohvalno, da so dogodki v vasi zelo raznoliki: od poljudnih in izobraževalnih predavanj, do rekreacijskih aktivnosti

ter raznolikih glasbenih in gledaliških prireditev. Te privabljajo obiskovalce tudi iz drugih krajev, s čimer presegajo lokalne okvire, hkrati pa nakazujejo potencial Goč kot morebitne kulturne destinacije in ne zgolj kot zgodovinsko ter etnološko pomembnega kraja v občini. V vasi deluje Športno-kulturno društvo Hudournik, v okviru katerega potekajo športne prireditve, izleti, nogomet in telovadba. V krajevni skupnosti se polagoma razvija turizem, predvsem na posameznih turističnih lokacijah. Naravno okolje je relativno dobro ohranjeno in nudi številne možnosti za aktivno preživljanje prostega časa, kot

je kolesarjenje, pohodništvo ali tek, zato beležimo porast turistov, ki radi obišejo naše kraje.

Goče, žal, s komunalnega vidika še vedno ostajajo nerazvite, saj javna infrastruktura ne odgovarja na potrebe današnjega časa: na nekaterih predelih ni signala za mobilne telefone, internetna povezava je zelo slaba, kanalizacija ni urejena. Predvsem pa bi si želeli bistveno hitrejšo sprejemanje vseh prostorskih dokumentov (OPPN, KNP ...), saj se še vedno (po vseh desetletjih prizadevanj) vrtimo v krogu.

Večer domačih hišnih imen

Ob kulturnem prazniku je KS Goče v soboto, 4. februarja, organizirala večer domačih hišnih imen »Kako se pri vas reče?« v podružnični šoli Goče.

Hišna imena so del naše kulturne dediščine, odraz zgodovine določene rodbine, domačije ali kraja, zato je prav, da jih poznamo. Če so se hišna imena v mestih že izgubila, pa so na vaseh še kako živa. Lep primer so prav Goče, kje domačini uporabljamo izključno hišna imena, ne pa priimkov in hišnih števil. To za priseljence in obiskovalce predstavlja zajeten zalogaj, za domačine pa vsakodnevno rabo v pogovorih in poimenovanju sovaščanov.

Goška hišna imena je v okviru zgodovinskega krožka leta 1988 popisala Erika Trobec (sedaj Trobec Marušič) za revijo Pil. Naredila je natančen popis hišnih imen

s hišnimi številkami, starim priimkom, sedanjim priimkom in hišnim imenom. Hišna imena je razdelila v štiri kategorije: hišno ime glede na poklic, osebno ime, priimek in šaljivi vzdevek. Tako je nastal pregleden popis, ki je, čeprav izdelan že 35 let nazaj, še vedno veljaven.

V predstavitev hišnih imen je Anja Godnič, ki je vodila pogovor z Eriko Trobec Marušič,

vkjučila tudi stare fotografije hiš in vasačanov ter posnetke Goč. Večer je tako starejšim obudil marsikatero spomine, mlajšim pa predstavil pomembno okno v preteklo življenje na Gočah. Večer je s hudomušnimi ljudskimi pesmimi obarvala vokalna skupina Vogrinke, ki je lepo zajela duh tistega časa.

Meta Furlan

Prešernov pohod

Za popestritev kulturnega praznika sta Krajevna skupnost Goče in Športno društvo Hudournik Goče organizirala pohod Spoznajmo Goče in okolico. Zbrali smo se ob 10. uri pri Osnovni šoli na Gočah. Pot nas je vodila čez Bešence proti Erzelju, kjer nas je čakal prvi postanek, da nazdravimo pohodu, nato smo se vzpeli na Tabor, kjer smo uživali v lepem pogledu na Vipavsko dolino, dolino Branice, Kras in tudi na Alpe. S Tabora smo se podali do ostankov partizanske bolnice Vera in nato na razgledno točko vinarstva Benčina, kjer je bil postanek za malico in kozarček penine, ki nam jo je postregel gospodar Dušan Benčina. Od tu smo se podali na Lukovnik – hrib nad Dolino Branice, na meji med Vipavsko dolino in Krasom. Po kratkem postanku, ki je nudil pogled proti Štanjelu, in skupinskem slikanju smo se po gozdni poti spustili v dolino ter se nato usmerili nazaj proti Gočam.

Pot nas je vodila med vinogradi do cerkvice Marije Snežne na Obeluncu, nazadnje pa je sledil še spust proti Gočam. Sončen,

vetroven in mrzel dan ter kultura sta nas lepo povezala.

Anja Godnič

Pogovorni večer o krompirju

V okviru projekta VITR, ki poteka pod okriljem Ljudske univerze Ajdovščina na Gočah, smo v četrtek, 16. februarja, večer namenili pridelovanju krompirja in klimatskim spremembam. Mag. Uroš Benec, zaposlen na Kmetijskem inštitutu Slovenije, je v uvodni del namenil nakupu semena krompirja, pri katerem moramo biti pozorni na velikost gomoljev, ker gomolje glede na velikost kupujemo iz navade. Del pridelovalcev raje sadi drobne gomolje, debeline od 28 do 35 mm, ker je količina gomoljev manjša kot pri normalni debelini od 35 do 55 mm. Normalna debelina gomoljev od 35 do 55 mm ali 40 do 55 mm ima več prednosti pred drobnim seme-

nom. Velikost in teža gomolja semenskega krompirja seveda vplivata na količino energije, ki je v obliki škroba skladiščena v njem. Tako iz debelejšega gomolja odžene več stebel kot iz drobnega. Število stebel kasneje neposredno vpliva na število gomoljev na rastlino in količino pridelka. Pogovor smo namenili tudi sajenju in temperaturam pri sajenju. Uroš je izpostavil, da velika temperaturna nihanja po sajenju tudi bolj prizadenejo drobne kot normalne ali debelejšje gomolje. Pomembno je tudi to, da debelejši gomolj vznikne nekaj dni prej, kar je zanimivo za pridelovalce zgošnjega krompirja in morebitne napade bolezni in škodljivcev v procesu vznika. Hiter

vznik je pomemben, da se rastlina izogne napadu talnih škodljivcev in bolezni, kot je bela noga, ki še posebno prizadene počasi kaleče rastline v hladnih in vlažnih pogojih. Vprašanja so postavili tudi poslušalci, nekatere je zanimalo rezanje krompirja. Rezanje gomoljev je razširjen način povečanja števila semenskih gomoljev z vzdolžnim razrezovanjem debelejših semenskih gomoljev. Kljub ustreznemu zdravstvenemu stanju je Uroš rezanje semenskega materiala odsvetoval. S prerezom gomolja obstaja velika možnost prenosa glivičnih in bakterijskih bolezni. Kljub razkuževanju noža lahko prenesemo bolezen z bolnih na zdrave gomolje. Rezultat okužbe je po navadi viden šele na njivi, ker bolni gomolji ne vzniknejo in imamo prazna mesta. Ta pomenijo izpad pridelka in ne prihranka pri nakupu semenskega krompirja. Na pogovornem večeru smo izpostavili tudi vsakoletno veliko težavo pri pridelavi krompirja, ki jo povzročajo strune, ki delajo večjo gospodarsko škodo. V krompir vrtajo plitve ali globoke rove, ki jih napolnijo s svojimi iztrebki. Pridelek gomoljev, poškodovan od strun, je grdega videza in neprimeren za trženje ter prehrano ljudi. Strune so ličinke hroščev pokalic (Elateridae) in so bleščeče rumene ali rjavo-rumene barve. Dolge so do 35 mm, odvisno od vrste in starosti. Razvoj hroščev pokalic traja 3 do 5 let. Hrošči in

ličinke, ki so stare eno leto, so praktično neškodljive. Enoletne strune se prehranjujejo z organskimi ostanki v tleh, zato ne delajo škode na poljščinah. Veliko bolj nevarne so 2, 3 in 4-letne strune, ki za svoj obstoj potrebujejo večje količine vode. Ker živijo v tleh, so podzemni deli rastlin (korenine, podzemna stebila, gomolji, koreni) idealen vir hrane in vode za strune. Strune vrtajo v krompir še posebno intenzivno v času pomanjkanja talne vlage (suša), saj je njihovo telo popolnoma prepustno za vodo. Mlade ličinke se prehranjujejo le s tekočo hrano, ki jo vsebujejo mlada ra-

stlinska tkiva. Škodo delajo z vrtanjem v rastline od spomladi do jeseni, ko se spuščajo v globlje predele tal, kjer prezimijo na zapleveljenih žitnih strniščih. Najbolje je, da na takšne površine vsaj tri leta ne sadimo krompirja, ves čas pa jih intenzivno obdelujemo. Zatiranje strun je zelo težavno, zato raje ukrepamo preventivno. Krompirja nikoli ne sadimo v preorano ledino travnika ali za predhodnim posevkom detelje, lucerne. Zavestno neupoštevanje kolobarja in načel integrirane pridelave lahko pripelje do napadov strun, ki jih ni mogoče več kontrolirati. Osredotočili smo

se tudi na porabo vode pri pridelovanju krompirja, saj nas zadnja leta pestijo dolgotrajne in ekstremne suše. Po podatkih, ki jih je predstavil Uroš, je krompir primerena kultura za pridelovanje tudi v teh klimatsko zahtevnih letih, saj je poraba vode na gomolj relativno majhna v primerjavi s katero drugo kulturo. Večer smo zaključili z mislijo, da odličen krompir danes ni več naključje.

Anja Godnič

Recept za hujšanje izdan tudi na Gočah

V nedeljo, 19. februarja, smo v dvorani Osnovne šole Goče gostili Društvo gospodinj in Dramsko skupino Planina pri Ajdovščini s komedijo Recept za hujšanje. Dobro uro in pol dolgo predstavo začne glavna igralka tik ob praznovanju svojega rojstnega dne, ko svojega moža vpraša, kako naj se obleče, da bo izgledala bolj suha. Na praznovanju ugotovi, da imata tudi njeni prijateljici težave s kilogrami, zato so se tri prijateljice odločile, da bodo skupaj hujšale. Začnejo hujšati na sto in en način: najprej z zelo dobro zelenjavno juho (zelje, korenje in ostala zelenjava), nato z dobro telovadbo in na koncu z drago in učinkovito kremo.

Zraven pa domač kruh s pršutom, tortice in pica. Kilogramov ne izgubljajo, ampak jih pridobivajo. Nato ob pomoči svojih mož izvedo za čudežni recept, ki jih rešil vseh skrbi z odvečnimi kilogrami.

Močni aplavzi med predstavo so nagradili vse igralce. Večer je bil sproščen, poln smeha in še bolj poseben, ker so igralci komedijo odigrali v domačem, vipavskem

narečju.

Anja Godnič

Pustno rajanje

Krajevna skupnost Goče je na pustni torek priredila rajanje za pustne šeme, da bi odgnale zimo in priklicale pomlad. Dvorano podružnične osnovne šole Goče so napolnile čebelice, pikaplone, muha, polž, goba mušnica, palček, ježek, snežak Olaf, princeske in kraljičice, vikinga, medicinska sestra in kirurgi, predstavnik odpadne embalaže in drugi. Večer je popestrila animatorka Anita, zato sta dve uri zelo hitro minili. Pustne šeme so se predstavile komisiji, ki je bila nad vsemi maskami zelo navdušena. Izbrala je posamezno otroško, mladinsko in družinsko masko, za katere so prejeli tudi simbolične nagrade. Hvala vsem prisotnim za zabaven in norčav zaključek pustnega dne.

Anja Godnič

Pust na Gradišču

Po skoraj dvajsetih letih je Pust ponovno obiskal Gradišče. Na pustni torek so krajanji priredili rajanje, ki je privabilo skoraj 90 pustnih šem! Otroci vseh starosti so se v okrašeni dvorani zabavali s plesom, igrami in petjem pod vodstvom animator-

ke Kristine. Potekala je tudi ustvarjalna delavnica, kjer so izdelovali pustne maske in klobuke. Najlepše maskarce so bile nagrajene z lepimi nagradami, ki so otroke zelo razveselile. Za konec so se otroci posladkali s slastnimi domačimi palačin-

kami. Komaj čakamo naslednje leto, da bo Gradišče ponovno zaživel z najlepšimi pustnimi maskami!

Mojca Čermelj

Prešerno v Podragi

Slovenski kulturni praznik, 8. februar, smo v času zimskih počitnic počastili tudi v Podragi.

Prireditve nismo posvetili le slovenskemu pesniku Francetu Prešernu, ampak tudi lepi slovenski besedi in umetnosti sploh. Osrednji del je bil tako namenjen recitaciji, deklamaciji slovenske poezije. Podražani so bili povabljeni, da sodelujejo z branjem pesmi in kar nekaj se jih je na povabilo tudi odzvalo. Prvi se nam je s svojimi verzi predstavil domačin Mirko Koritnik, ki je prebral kar nekaj svojih pesmi. V nadaljevanju smo prisluhnili še poeziji Frana Žgurja, Simona Gregorčiča, Franceta Prešerna, Neže Maurer, Vande Žvanut in Marije Jane Prelc.

Del prireditve je bila tudi razstava Prešernovih portretov, ki so jih ustvarili mladi podraški umetniki.

V zaključnem delu večera je bil na vrsti še žreb treh nagrajencev, ki so sodelovali v reševanju kviza. Prireditve je bila namreč zasnovana tako, da so Podražani nekaj dni pred samim praznikom prejeli literarni kviz, ki se je nanašal na pesnika Franceta Prešerna, njegovo življenje in delo. Nekatera vprašanja so bila enostavna, za druga pa je bilo potrebno odpreti Prešernove Poezije in poiskati odgovore. Pravilno rešena vprašanja so dala geslo,

ki je šlo v žreb. Vsi trije nagrajenci so dobili skodelico s podobo Franceta Prešerna, ostali pa so morali biti zadovoljni s suhimi figami.

Prireditve 8. februarja je bila le eden od štirih kulturnih dogodkov, ki so potekali februarja v Podragi. Pred samim praznikom so si Podražani lahko ogledali igrano dokumentarni film o nastanku slovenske himne z naslovom Zdravica, ki je nastal na pobudo Turističnega društva Podnanos. V petek, 17. februarja, smo predvajali mla-

dinski celovečerni film Sosedska neljubezen v režiji Nejca Furlana, ki je nastal pod okriljem Kulturno izobraževalnega društva Teodozij iz Vrhpolja. Konec meseca pa smo organizirali tudi čajanko s predstavitev treh zbirk pesmi z naslovom Samotnice, ki jih je v samozaložbi izdala in tudi ilustrirala Marija Jana Prelec.

Kdor je želel, je v februarju zagotovo našel način, da je bil lahko kulturnen, saj je imel na voljo več različnih dogodkov.

Samotnice

Na petkov večer, 24. februarja, se je v Podragi odvijal predstavitveni večer treh pesniških zbirk avtorice Marije Jane Prelec z naslovom Samotnice.

Avtorica je bila rojena leta 1930 v Ljubljani. Krščena na ime Marija Ivana, od rojstva pa so jo klicali Jana. Oče Ivan Prelec je bil iz Vipave, mati Julka Kodre pa iz Vrhpolja.

Jana je bila tretji otrok v družini, imela je še brata, ki je zelo majhen umrl, in starejšo sestro Bernardo. Kot šolarka je mnogo počitnic preživela na Vipavskem.

Po končani klasični gimnaziji je diplomirala na Fakulteti za geologijo, oddelek mineralogija. Njena prva zaposlitev je bila na Geološkem zavodu, kasneje pa je delala v Iskri na oddelku za keramiko in elektroniko, kjer je na mestu raziskovalke ostala do upokojitve leta 1990.

Z upokojitvijo je gospa Jana našla svoj svet in zaživela kot riba v vodi. Preizkušala se je na različnih področjih: likovnem, pesniškem, raziskovalnem. Začela je raziskovati prednike in se vključila v Slovensko rodoslovno društvo. Tukaj se je rodila misel na računalnik. Imela je 75 let in začela je hoditi na osnovne tečaje računal-

ništva. Prvi računalnik je dobila leta 2006. Osvojila je tudi računalniški program risanja. Neizmerno je občudovala naravo in vse dogajanje v njej, najraje drobcene živalce (pajke, ptičke) in rože. Nepremično jih je opazovala ure in ure, jih fotografirala, risala in v tem neizmerno uživala. Njena velika strast so žive barve v motivih, ki so pogosto abstraktni.

Gospa Jana se je po smrti svoje sestre preselila v njej tako ljubo Vipavo, kjer že nekaj let živi v domu starejših. Iz svoje sobice se je s pomočjo računalnika in družabnih omrežij zelo veliko povezovala z različnimi prijatelji in jim marsikaj napisala in narisala. V času korone, ko so bili v domu odmaknjeni od svojcev in najbližjih, si je gospa Jana krajšala čas z opazovanjem narave skozi okno. Nastalo je veliko pesmi in njim primernih risb.

Za njen 90. rojstni dan je izšla prva zbirka njenih pesmi in likovnih del. Ker so nastajale v odmaknjenosti od vsakdanjega sveta, jih je poimenovala Samotnice. Sledili sta še dve; že leta 2021 in tretja septembra 2022. V uvodu v svojo prvo zbirko je zapisala:

*Devetkrat deset mineva let moje vesele samote,
hvaležna sem Bogu za mnoge, premnoge lepote
in vse te dobre ljudi, ki spremljajo moje dni.*

Pesmi so zanimive za otroke in odrasle. Opisujejo naravo, pojave, letne čase, živali, rastline, Nanos, reko Vipavo, burjo ...

Avtorica je ohranila vipavsko narečje tako dobro, da je napisala tudi nekaj pesmi v narečju in zvenijo čisto po domače. Iz pesmi z lahkoto izluščimo pretanjen humor

in drobna zrna modrosti, ki bralca ne pustijo ravnodušnega.

Jožica Ličen je v spremni besedi k drugi knjižici zapisala: »Knjižice gospe Jane so v marsičem posebne. Njene pesmi nam pričajo, da ni nikoli prepozno za sanje, ki jih imamo, in da se človek lahko izraža na mnogotere načine, če je le bogat v svoji notranjosti in gospa Jana Prelec to je.«

Vse tri knjižice so izšle v samozaložbi in so bile razdeljene med sorodnike in prijatelje. Dobite jih v Knjižnici Podraga, a povprašajte tudi v Vipavi.

Po izdaji zadnje pesniške zbirke je gospo Jano prizadela lažja možganska kap. Od takrat se njeno fizično stanje počasi slabša. Njeno življenje in delo sta nam slikovito približali njena sorodnica in tesna prijateljica Magda Medak in Magda Rodman. Obe iz Vipave.

Pri prebiranju pesmi je sodelovala Ana Kodelja, večer je povezovala Ida Ferjančič. Besedno bogat večer je zvočno popestril ženski duet s tremi priredbami slovenskih ljudskih pesmi.

Predstavitve se je zaključila s čajanko in sproščenim druženjem.

Ida Ferjančič

Počitniške delavnice Popoldan na Slapu

Rdeča nit letošnjih počitniških delavnic Popoldan na Slapu je bila ustvarjalnost v kuhinji.

Skozi dvodnevno praktično delavnico smo animatorji želeli z otroki kuhati in peči.

Glede na starost otrok smo z Beti, Nežo, Pijo izbrali pašto in dve omaki ter jabolčni štrudelj po receptu pokojne farovške gospodinje Pepce.

Pri peki štrudlja so se animatorke z otroki razdelile v tri skupine in tako so lahko vsi sodelovali pri vseh fazah priprav, gnetenju testa, lupljenju in ribanju jabolk (spro-

ti še v male želodčke), pripravi drobtin, valjanju testa in končni izdelavi štrudlja. Zavijemo in hop v toplo pečico. Zanimivost je v receptu za testo, ki pravi: rabiš dve veliki zajemalki (šifrci) moke, pecilni prašek, sol, jajce, olja za polovico lupine jajčka in mleka (vode) za celo jajčno lupino. Uganete, kaj smo dodajali?

Med peko smo pripravili mizo za degustacijo štrudlja, skuhamo čaj, najmlajši so se igrali in risali, fantje so igrali namizni nogomet in skupaj smo veliko klepetali.

Dokler ni zadišalo in končno je bil štrudelj

pečen! Ni časa za hlajenje! Njami, ku je dobro!

Naslednji dan pa obrnemo razpored, najprej igra, potem delo.

Sestavlja se sestavljanka, namizni nogomet punce proti fantom ... zmaga pripada fantom. Itak!

Po igri je čas za kuhanje kosila. Štedilnik je bil kar naenkrat premajhen, toliko je bilo kozic in kozičk ... V eni se je kuhala pašta, v drugi omaka iz paradižja, v tretji bela omaka, potem še čaj ... uf, je bilo vroče.

Naše mlade animatorke Beti, Pija in Neža

so že prave gospodinje, vse so imele pod kontrolo, otrokom so razdelile naloge ... In najboljša omaka za pašto je bela omaka!

Kosilo pri skupni mizi kot velika družina, plačilo za ves trud in čas.

In posoda? Kdo? Midva! In fanta sta pomila vso posodo, boljše kot vsak pomivalni stroj.

Naši želodčki polni, družba super ... ja, komu se mudi domov? Nam se ni. Še malo smo se igrali, brali, se pogovarjali, sestavili sestavljanko.

Animatorke pa v en glas: »Lušno je bilo!

Bomo še kdaj? BOMO!"

Ljubica Ženko

Pustovanje na Slapu

Na pustno soboto, 18. februarja, je bil Slap ves popoldan v znamenju maškar. Popoldan na Slapu je organiziral pustno povorko, hura!

Vseh skupaj nas je bilo 80, od tega kar 50 otrok.

Maškar smo se zbrale ob 15. uri na placu. Najprej smo se vsi med seboj dodobra ogledali. Nekatere maske so bile res izvirne in na prvi pogled je bilo težko ugotoviti, kdo se skriva pod njo.

Skupaj smo krenili na pot po vasi v Žorževo vas. Od tam smo šli v Podstaje, nato Pod gmajno. In na koncu proti placu do Guštinove hiše. Spremljala nas je glasba in vzdušje je še dodatno popestrila.

Povsod smo bili toplo sprejeti. Otroci so nabirali sladkarije, odrasli pa smo bili deležni drugih priboljškov. Po končani povorki smo se ponovno zbrali, tokrat v stari

šoli, saj nas je namreč mrak že pošteno preganjal.

Toplota, domače pecivo slapenskih gospodinj, salama in žlahtna kapljica slapenskih vinarjev nam je resnično pogrela srce in že kar malce premražene roke.

Iskrice v očeh naših najmlajših in nasmeh na obrazu vseh nas je dal vedeti, da se

drugo leto zagotovo spet zberemo in skupaj odženemo zimo.

Zahvaljujemo se vsem vaščanom za tople sprejem in pogostitev. Verjamemo, da smo tudi vam polepšali pustno soboto.

Prihodnje leto se vidimo ponovno.

Tatjana Mikuš

Škratкова potovanja s knjigo

Knjiga otroka razveseljuje s svojo pisano podobo, mu vzbuja radovednost, pričakovanje in mu z vsebino omogoča čustveno in estetsko ugodje. Tudi v našem vrtcu že nekaj let uspešno izvajamo projekt Bralček palček.

Zavedamo se, da otrok ob knjigi potrebuje še nekoga, ki mu na njemu razumljiv način predstavi vsebino, zato smo v program vključili tudi starše.

Kot uvod v projekt Bralček palček so otroci odnesli domov napisano kratko zgodbičko Nahrbtnik Anje Štefan. Starši in otroci so bili obveščeni, kaj je njihova naloga. Posebnost te zgodbičke je bila, da ni imela zapisanega originalnega zaključka. To

sva z Meto prepustili staršem in otrokom, da razmišljajo o svojem zaključku, katerega so starši zapisali. V garderobi smo zapise razstavili in dodali njihove ilustracije.

In naše potovanje v projekt se je začelo. Za lažjo odločitev, katero pravljico si bo otrok izbral, sva jim ponudili škratovo knjižno tržnico z bogato izbiro različnih vsebin.

Ko so otroci pripravljeni, prebrano vsebino podoživljajo, ko jo posredujejo svojim vrstnikom, vzgojiteljici, prijateljem.

Knjiga popelje otroka v svet domišljije, spodbuja kreativnost in ustvarjalnost, ga spodbuja k radovednosti in mu širi obzorja. Poleg naštetega bogati besedni zaklad, navsezadnje mu omogoča kakovostno

preživljanje prostega časa ter ga povezuje z bralcem – njegovimi starši in vzgojitelji, ki si vzamejo čas in otroku preberejo

njihovo najljubšo zgodbo.

»Dobro zgodbo razume vsak in nič ne moti, če jo slišimo spet in spet. Kajti vsakič, ko jo

nekdo pove ali prebere, naglas ali samemu sebi, se zgodba rodi na novo.«

(Jostein Gaarder)
Ingrid in Meta

Sejem okusov

V četrtek, 16. 2. 2023, smo se po pouku učenci sedmega in devetega razreda, ki obiskujemo izbirna predmeta Sodobna priprava hrane in Načini prehranjevanja, ter učenci, ki jih kulinarika zanima, odpravljali v Ljubljano na Sejem okusov – Gast. Po kratkem sprehodu skozi stari del mesta smo prišli na Gospodarsko razstavišče. Glavni namen sejma je predstavitev uspešnih praks, trendov in novosti na podro-

čju pijače, kave, slaščičarstva, pekarstva, gostinsko-hotelske opreme, sladolede, vina, piva ... Ogledali smo si stojnice z izdelki ali napravami številnih slovenskih in tujih proizvajalcev. Poskusili smo vse: sladolede, smutije, meso in riž, pripravljena na različne načine, bučno olje in izdelke iz olja in bučnih semen ... Videli smo sodobne kuhinjske pripomočke in opremo. V okviru sejma o turizmu in kampingu smo

bolje spoznali skrite kotičke Slovenije ter tujine in si ogledali šotore za kampiranje, počitniške prikolice in avtodome.

Tako smo se zabavali, da je čas našega ogleda prehitro minil. Presiti in zadovoljni ter z dobrimi vtisi smo se vrnili domov.

Blažka, Izabela, Ema, Nika, 7.c

Informativna dneva

Kam naprej?

Na to vprašanje smo si devetošolci lahko odgovorili na informativnih dnevih, ki sta potekala v petek in soboto, 17. in 18. februarja, ko smo imeli šole prost dan, da smo si lahko ogledali srednje šole po naši izbiri. Tam so nam predstavili program, dodatne dejavnosti in še veliko drugega pomembnega za odločitev za srednjo šolo. Pogovorili smo se lahko tudi z dijaki, ki so nam iz prve roke povedali, zakaj se odločijo za njihovo šolo, ter si le-to tudi vodeno ogledali, da smo spoznali hodnike, po katerih bomo prihodnje leto hodili.

Kam vse smo se podali z naše šole?

»Najprej sem odšla na Srednjo šolo Vena Piona Ajdovščina, in sicer program gimnazija. Kot šola mi je bila zelo všeč, ker je dokaj blizu mojega doma in hkrati zelo priročna za obiskovanje treningov nogometa. Obiskala sem tudi Srednjo gozdarsko, lesarsko in zdravstveno šolo v Postojni, kjer me je najbolj zanimal program zdravstvenega tehnika. Kot šola in odnosi, ki so nam jih predstavili, se mi je zdela popolna. Zelo rada bi se vpisala na to šolo, a ni najboljša za moje nadaljnje želje glede

študija. Tako da bo najbrž kar Ajdovščina moja izbira!«

»Najprej sem obiskala NFL (Nacionalni forenzični laboratorij) v Ljubljani, saj se želim v prihodnosti tam zaposliti. Po ogledu NFL sem se napotila na Srednjo strojno in kemijsko šolo v Ljubljani, smer kemijski tehnik. Ogledala sem si samo to srednjo šolo, ker je kemija edini predmet, pri katerem uživam v učenju, hkrati pa nimam pojma, kam drugam naj grem, če me ne sprejmejo. Na tej šoli so mi zagotovo najbolj všeč laboratoriji (šest jih je), ker so veliki. Všeč mi je tudi, da imajo veliko izbiro izbirnih predmetov in da je do šole omogočena dobra prometna povezava.«

»TŠC v Novi Gorici je bil moja izbira. Šola izgleda lepa, stroji na šoli pa fajn za delati z njimi. Učilnice so velike in blizu šole je tudi trgovina.«

»Med informativnimi dnevi sem bil na ŠGV in v Novi Gorici na klasični gimnaziji. Zelo me je zanimalo, koliko in katere tuje jezike bi se lahko učil. Po videnem in slišnem sem se odločil, da se bom vpisal na ŠGV.«

»Petkovo dopoldne sem si vzel prosto,

popoldan pa sem odšel na Biotehniško šolo v Šempeter pri Gorici. Šola mi je bila zelo všeč, saj zelo rad kuham.«

»Med informativnima dnevoma nisem šla nikamor. Točno že vem, kam se bom vpisala. Mogoče me malo moti le to, da ne vem točno, kakšna bo šola (zgradba).«

»Na informativni dan me je spremljala mama, saj sva najprej obiskali BIOS, program kmetijsko-podjetniški tehnik. Ta program me je zelo navdušil, najbolj mi je bilo všeč, ko so nam pokazali traktorje, rastlinjake, vinsko klet ter nam povedali, da imajo tudi veliko različnih živali. Popoldne sva odšli še na predstavitev ekonomske šole v Novi Gorici. Šola ima sicer zanimiv program, a premalo fizičnega dela. Naslednje jutro sva se odpeljali še do Šolskega centra Postojna, kjer sva si ogledali še eno ekonomsko šolo. Vse predstavitve so mi bile všeč, a najbolj me je pritegnila šola v Šempetru.«

Devetošolci smo tako pridobili vse pomembne informacije, ki nam bodo olajšale odločitev za vpis v srednjo šolo.

Vanessa Gregorc, 9. a

Pust nasmejanih ust

Na pustni torek, ki je bil letos 21. februarja, se je na vseh enotah OŠ Draga Bajca Vipava dogajalo.

Učiteljica Breda je povedala, da se je na ta dan PŠ Vrhpolje spremenila v »posebno« šolo. Učencev ni bilo v šoli, prav tako ne učiteljev. Poučevali so kavbojci, namesto

učencev pa so bili zmaji, Pike Nogavičke, gasilci, delavci, strašila in še bi lahko naštevali. Drugi in tretji razred sta imela tehniški dan, ostali pa nekaj ur pouka. Zjutraj so najprej vsi skupaj imeli rajanje v šolski telovadnici, kjer so si dodobra ogledali pustne kostume in se odločili, komu bodo dali svoj glas. Tekmovali so namreč

v najizvirnejši maski. Prvo mesto je pripadlo zmaju, drugo indijancu, tretje pa strašilu. Kot pa tradicija veli, so se odpravili tudi na pustni sprevod po Vrhpolju. Po poti so nabrali kar nekaj sladkarij in z rajanjem osrečili nekaj ljudi. Prav posebna zahvala gre Simoni Škrlj, ki jim je pripravila miške, s katerimi so se posladkali. Po napornem

Vrhopolje

Goče

Podnanos

Vipava

klancu so bile več kot odlično okrepčilo.

Po poročanju učiteljic Anite in Vanje se je odganjanje zime na Gočah pričelo že pred pustom. Učenci so okrasili šolo ter izdelali plakat o pustnih šemah po Sloveniji. Na pustni torek pa so tudi na Gočah v šolo namesto učencev vstopile maskare – superjunaki, hudiček, živalice, nogometašici, kavbojka, zdravniki, ropar in Pika Nogavička. V 1. in 2. razredu so se pogovarjali o pustu in pustnih običajih po Sloveniji. Reševali so zabavne naloge in z voščenkami ustvarjali izmišljene obrazne

maske. Učenci 4. in 5. razreda so ustvarjali pustne maske, peli pustne pesmi in uživali v bolj sproščenem dnevu. Odpravili so se na sprehod po vasi in s pesmijo razveselili kar nekaj vaščanov. V zahvalo so prejeli sladke dobrote. Popoldan pa je Krajevna skupnost Goče priredila še pustno rajanje za vse otroke.

Tudi na podružnični šoli v Podnanosu so bili učitelji kar močno presenečeni, saj jih zjutraj v učilnicah niso pričakali učenci, ampak razno razni junaki, vile, palčki in celo čebelnjak ter WC školjka. No, pa saj tudi pravih učiteljic ni bilo. Prišla je pika-polonica, pa kavbojke, kraljica in klovn. Po malici so se vse pustne šeme odpravile po Podnanosu, kjer so nabrali nekaj sladkarij. Potem so šli v šolsko telovadnico, kjer so malo rajali, na koncu pa izbrali nekaj najboljših mask. Ocenjevalci so imeli res težko delo, zato so nagrade podelili več maskam, ki so bile zares izvirne in zelo dobro izdelane. Seveda niso manjkali bonboni in čokolada. Na koncu so šli na kosilo, kjer jih je čakal nepogrešljivi pustni krof.

Kako je bilo pa v Vipavi? Učenci in učitelji razredne stopnje so se med drugim odpravili na pustno povorko po Vipavi. Med potjo so z glasnim petjem in vpitjem preganjali zimo. Pot jih je vodila tudi mimo Občine Vipava, kjer so zapeli pod oknom

Na obisku pri županu

župana naše občine Antona Lavrenčiča. Veseli so bili njegovega toplega sprejema in manjšega presenečenja. Pozabili niso niti na starejše občane v Pristanu. Tudi njih so razveselili z nekaj pesmicami. V zahvalo so jih obdarili s sokovi. Ob povratku v šolo pa niso pozabili razveseliti tudi naših pridnih kuharic.

Po našem mnenju so se vsi učenci odlično izkazali v preganjanju zime. Kako uspešni pa so pri tem bili, boste zaznali v prihajajočih dneh in mesecih.

Učiteljice razredne stopnje

Obisk v CIRIUSU v Vipavi

V četrtek, 23. 2. 2023, smo se učenci 4.b OŠ Draga Bajca Vipava z veseljem odzvali vabilu specialne pedagoginje Andreje Gantar, da obiščemo otroke v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava. V veslem vzdušju smo zapeli venček slovenskih ljudskih in avtorskih pesmi. Pri tem so nam s petjem pomagali tudi varovanci CIRIUSA in od skupnega petja so se tresle stene. Navdušenje je bilo čutiti med nastopajočimi in poslušalci, med otroki in odraslimi, ki smo peli skupaj. Polna avla veselih nasmejanih obrazov nam je dala veličasten občutek, da bo ta dogodek ostal zapisan med nesmrtnimi spomini vseh prisotnih. Nekaj pesmi smo zapeli tudi skupaj z gospo Loredano Sajovic, ki v CIRIUSU skrbi za glasbo. Lepo je bilo.

Po nastopu so se nastopajoči posladkali ob pečenih dobrotah, ki so jih spekli mladi

iz centra, nato pa smo preizkusili še igrala pred njim. Mimo njih pa res ni mogoče.

Na poti domov smo s pesmijo do solz gani- li še gospo Jolando, skoraj prvo soseda naše šole. Učenka Eneja je komentirala: »Ne spravi vsaka glasba človeka v jok od veselja, a naša ga!«

To, da razveseljujemo in delamo svet lepši, je naše poslanstvo. Ob tem se zahvaljujemo vsem iz CIRIUSA ter vodstvu naše šole, ki tako sodelovanje podpira in spodbuja.

Vida Trošt

Podnanoški učenci na ogledu vojašnice v Vipavi

V četrtek, 23. 2. 2023, smo učenci Podružnične šole Podnanos dan preživeli z vojaki. V okviru tehniškega dne smo obiskali Vojašnico Janka Premrla Vojka v Vipavi. Nestrpno smo pričakovali in se veselili obiska večščinskega centra.

Ob prihodu v vojašnico nas je pričakal višji štabni vodnik Iztok Lisjak in nas pospremil v prekrasno telovadnico. Tam so nam na

kratko predstavili delovne naloge po postajah in naše vodnike.

Razdelili smo se po razredih in pričeli z aktivnostmi, ki so nam jih pripravili prijazni vojaki. Te dejavnosti so bile: poligon v telovadnici, vojaški poligon zunaj, lasersko strelišče, ogled opreme in orožja, maskiranje in orientacija.

Vse delovne naloge so bile zelo zanimive

in poučne. Ob klepetu z vodniki smo obljubili, da se v vojašnico še vrnemo. Mogoče se bodo nekateri učenci že čez nekaj let celo kot pripadniki Slovenske vojske.

Rada bi se zahvalila višjemu vodniku Iztoku Lisjaku ter vsem ostalim vojakom za čudovito sodelovanje, vso prijaznost in odlično pripravljene aktivnosti.

Pogled na vojaški način življenja nam je odprl nove dimenzije načina življenja tistih, ki skrbijo za našo varnost.

Anita Hrovatin

Pogovor s pisateljicama Natašo Konc Lorenzutti in Matejo Gomboc

Na ŠGV smo ob letošnjem kulturnem prazniku medse povabili dve priznani slovenski pisateljici, poznani tudi našim dijakinjam in dijakom. Njuna romana sta bila namreč izbrana v projektu Rastem s knjigo, v okviru katerega vsak prvoletnik prejme knjigo izbranega avtorja.

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skuša Ministrstvo za kulturo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. V projekt je pod vodstvom prof. Matejke Fajdiga mnogo let vključena tudi Škofijska gimnazija Vipava. Prvi letniki v okviru projekta med drugim obiščejo Lavričevo knjižnico v Vipavi ter prejmejo izbrani izvod knjige. Letos je bila to Balada o drevesu Mateje Gomboc, lani pa mladinski roman Gremo mi v tri krasne Nataše Konc Lorenzutti,

Mateja Gomboc, rojena v Ajdovščini, je diplomirana profesorica slovenščine in italijanščine in že vrsto let poučuje na Škofijski klasični gimnaziji v Ljubljani. Je tudi avtorica jezikoslovnih priročnikov in od leta 2012 tudi pisateljica. Piše za mladino in odrasle.

Njen roman Balada o drevesu (Založba Miš, 2021) je pretresljiva izpoved mlade

gimnazijke in violinistke Ade, katere fant se pod težo bolezni odloči končati svoje mlado življenje.

V pogovoru z dijaki 1. in 4. letnika je pisateljica predstavila, kako je delo nastajalo, zakaj se je spopadla s tako težko temo, kdo ji je bil ob tem v pomoč.

V podobnem vzdušju je istočasno potekalo srečanje Nataše Konc Lorenzutti z 2. in 3. letnikom. V Kranju rojena igralka že vrsto let živi v Vipavski dolini. Do leta 1999 je bila članica Primorskega dramskega gledališča, nato pa se je odločila za pot samostojne ustvarjalke. Več let je poučevala igro in govor na umetniški gimnaziji smeri film in gledališče Gimnazije Nova Gorica.

Dijakom je poleg že omenjenega romana Gremo mi v tri krasne (2020) predstavila tudi lani izšlo delo Beseda, ki je nimam. V tem romanu nas avtorica, na literarni način, sooči s bolečo in zahtevno temo o slovenskih otrocih, ukradenih v nacističnem programu Lebensborn.

Tako dijaki kot zaposleni smo se po končanih srečanjih strinjali, da nam je bilo dano pristno literarno doživetje. Uživali smo v pogovoru s pisateljicama, saj imata poleg pisateljskega tudi izjemen govorniški dar. Prav tako je bilo ob zaključku dogodka

lepo začutiti zadovoljstvo obeh gostij.

Med cilji projekta Rastem s knjigo so tudi: spodbujati dostopnost kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja, promovirati vrhunske domače ustvarjalce mladinskega leposlovja ter spodbujati bralno motivacijo šolarjev. Z gotovostjo lahko rečemo, da smo s kulturnim dnem na ŠGV dosegli vse te cilje in še kakšnega zraven.

Matejka Fajdiga

Maškare obiskale ŠGV

Pred leti je Dijaška skupnost ŠGV »vzela v roke« tudi pust in z »natečajem« za najboljšo razredno masko spodbudila razrede, da vložijo res veliko domišljije in energije v pripravo skupinske maske.

Tudi letos je bil rezultat spodbude izjemen, zato so imeli žiranti (dijaki, profesorji, zaposleni) težko nalogo, izbrati najboljšo.

Zmagali so Vrtničarji 3. c, kateri skupini pa bi vi namenili zmago, pa si lahko ogledate na fb-strani šole.

Zbor ŠGV zapel na reviji Primorska poje

V petek, 3. 3., se je v čudovitem okolju baročne Vile Vipolže začela 54. Primorska poje. Tokrat tudi z nastopom Mešanega mladinskega zbora Škofijske gimnazije Vipava pod vodstvom zborovodkinje Tine Hostnik. Poleg njih so v uvodnem večeru, zaznamovanem tudi s pozdravnimi govorji organizatorjev revije, zapeli še štirje glasbeni sestavi, vsak s tremi pesmimi.

Zbor ŠGV se je predstavil z raznolikim programom. Poleg Gerbičeve Klic pomladi so zapeli še Miserere, skladatelj Pieterszoona Sweelnicka, in Sisi Sote Andyja Becka. Pri slednji jih je na klavirju spremljala pianistka Ema Bizjak.

Po nastopu je vtise strnila zborovodkinja Tina: »Izkušnja je bila za naš zbor dragocena. Tako v smislu priložnosti nastopanja kot tudi možnosti za neformalno druženje. Vesela sem, da nam je nastop uspel po pričakovanjih in da smo zastavljeni program primerno predstavili širši publiki. Zadovoljna sem bila tudi s prireditvenim prostorom in organizacijo. V prihodnje pa z zborom načrtujemo tudi udeležbo na območni reviji mladinskih in otroških zborov Naša pomlad, proti koncu šolskega leta pa bomo izvedli letni kon-

cert z zanimivo tematiko.«

Tudi moje poslušalsko uho lahko pritrdi besedam zborovodkinje. Poleg ubranega petja pa je zelo pozitiven odziv med občinstvom požela tudi mladost pevcev (ne samo škofijcev), ki obeta, da se bo 54-letna tradicija zborovskega petja na Primorskem nadaljevala. Ko sem na koncertu prisluhnila zborom in jih opazovala med upevanjem, čutila njihovo vznemirje-

nje pred nastopom, sem se tudi sama nostalgичno vrnila v leta, ko smo z zborom iz Podnanosa redno gostovali na omenjeni reviji. In kot se meni po tolikih letih vračajo zgolj lepi spomini na neštete primorske kraje in ljudi, ki sem jih v okviru Primorska poje spoznala, bo, verjamem, tudi s spomini naših mladih pevcev.

Bojana P. Kompara

Zimske aktivnosti

Zadnji teden v mesecu januarju smo se odpravili v šolo smučanja na Pohorje, kjer nas je pričakala prava zimska pravljica.

Zasnežena pokrajina nas je vabila na zimske aktivnosti. Kljub sneženju in megli so učenci pridno smučali in izpopolnjevali

smučarsko znanje. V večernih urah pa smo si nadelili naglavne svetilke in odšli krpeljat. Prijetno utrujeni in veseli smo se v petek vrnili v Vipavo z obljubo, da se naslednje leto zopet podamo na snežne strmine.

Snežne radosti v CIRIUS Vipava

Na hladno zimsko januarsko jutro je učenec in zaposlene CIRIUS Vipava čakalo belo presenečenje. Čeprav nas zima letos s snegom ni obdarila, nas je zjutraj pričakal velik kup snega sredi igrišča. Spraševali smo se, od kod je prišel. Ni minilo veliko časa, ko je bilo na igrišču kot v mravljišču. Učenci so prišli z lopatami in sankami ter začeli z zimskimi radostmi. Pripravili so sankališče, izdelali snežake, se kepali in kakšno kepo namenili tudi učiteljicam. Najpogumnejši so sankališče takoj preiz-

kusili. Snega je bilo toliko, da je bilo slišati smeh, vrišč in veselje iz otroških ust cel teden.

Velik hvala Miklavžu Sajovicu, ki skrbi, da naši učenci vsak dan varno, točno in z veseljem prihajajo v šolo. Z navdušenjem je sprejel idejo naše sodelavke Sonje in nam pripeljal eno polno prikolico snega. S tem je pričaral našim učencem nepozabno zimsko veselje sredi Vipave.

Učitelji CIRIUS Vipava

Vsi smo lahko plavalci

V začetku februarja tik pred zimskimi počitnicami je CIRIUS Vipava v sodelovanju z URI Soča organiziral Osnovni tečaj plavanja po konceptu Halliwick. Filozofija koncepta upošteva dejstvo, da je vsak lahko plavalec. Cilj programa je varno gibanje v vodi, obvladovanje varnega dihanja, krepitev samozavesti, učenje socialnih veščin. Otroci med seboj sodelujejo in se spodbujajo. Večina aktivnosti poteka v obliki igre.

Tečaj, ki so se ga udeležili strokovni delavci iz cele Slovenije, sta vodili doc. dr. Katja Groleger Sršen, dr. med., višja predavateljica IHA in Klavdija Krušec, dipl. fiziot. s spec. znanji RNO, predavateljica IHA. V CIRIUS-u smo zelo ponosni na svoj lasten bazen, saj našim učencem omogoča redno izvajanje različnih veščin v vodi in možnost organizacije tovrstnih izobraževanj.

Pri sami izvedbi tečaja sta sodelovali tudi terapevtki Diana Batista, dipl. fiziot. s spec. znanji RNO, Halliwick inštruktor in Simona Korelc Primc, dipl. del. ter. s spec. znanji, Halliwick inštruktor.

Zaključek tečaja smo kot vedno izvedli z otroki, ki so jih starši z veseljem pripeljali tudi na pouka proste dneve. Otroci so bili navdušeni in čas, preživeti v vodi, jim je bil prekratek. Predlagali so čimprejšnjo po-

novitev izobraževanja, da bodo lahko spet pomagali in se zabavali.

Klavdija in Diana, CIRIUS Vipava

Dvajset let Društva upokojencev Vipava

Nekje med spomini na preteklost in načrti za prihodnost je čas, ki je najbolj dragocen. Torej čas, ki ga živimo. Z leti se v ljudeh iz osebnih doživetij in izkušenj nabere veliko bogastvo. Še prav posebno se tega zavedamo ob praznovanjih lepih jubilejev in to je prav gotovo tudi 20. obletnica ustanovitve DU Vipava. Ob takih obletnicah obujamo spomine in začutimo potrebo, da bi to, kar nosimo v sebi, morali predati drugim, da se tako življenjska nit ne pretrga. Zato je prav, da mlajšim upokojencem, ki so se vključili v DU pozneje, povemo, da so bili vipavski upokojenci aktivni že veliko prej. Leta 1951 je bilo ustanovljeno DU Ajdovščina in takrat so se združili skupaj vipavski in ajdovski upokojenci v eno dru-

štvo – DU Ajdovščina -Vipava. Tako je društvo delovalo 52 let. Zajemalo je območje od Črnič do Predmeje, Lozic Erzelja, skratka zgornjo Vipavsko. Za takratne razmere, ko ni imel vsak telefona in avta, je bila komunikacija otežena. Članstvo je narasčalo, aktivnosti so se večale, tako se je s časom pokazala potreba, da se v Vipavi ustanovi pododbor.

Leta 1988 je bil pod vodstvom takratne predsednice DU Ajdovščina - Vipava Marije Makuc v Vipavi ustanovljen pododbor z namenom, da se razbremeni matično društvo in se tako na vipavskem območju izboljša obveščenost članov, da se razširijo dejavnosti v mejah možnosti in kot zametek nekoč samostojnega

društva. Člani pododbora so z vso odgovornostjo sprejeli zadolžitve. Začeli smo organizirati izlete ter novoletna in druga srečanja. Zato smo se veliko sestajali. Ker nismo imeli svojega prostora, smo sestankovali enkrat v prostoru KS Vipava, drugič v kulturnem domu na Gradišču in še kje. Šahisti so se redno sestajali zdaj v enem, drugič v drugem lokalu. Na pobudo in pod vodstvom zelo prizadevne članice Silve Vehovar pa smo imele upokojenke redno telovadbo v dvorani kulturnega doma na Gradišču. Prihajale so tudi upokojenke z Vipave in okoliških vasi, celo iz Branice. Nastajala je vedno večja potreba po svojem klubskem prostoru.

Dolgo smo iskali kaj primerne. Končno

smo le potrkali na prava vrata. Po predstavitvi naših potreb in planov sta nam prisluhnili takratni župan in tajnik Občine Vipava. Na Glavnem trgu 1 je bila na razpolago adaptirana občinska stavba. Lokacija in prostor sta bila idealna za potrebe upokojencev. Vendar so bili predvideni stroški za ureditev vsega veliki. Najprej je bilo potrebno usposobiti dohod do prostora in ga urediti od tlaka naprej: omet, elekrika, voda, sanitarije in drugo. Samo za ureditev dostopa do stavbe je bilo v predračunu predvideno 280.000 sit. Vsa članarina je šla na matično društvo. Na bančni knjižici z geslom smo imeli le nekaj malega denarja, ki smo ga kot pridne mravljice namensko zbirali s srečelovi na raznih prireditvah, predvsem na novoletnih srečanjih in piknikih. Nekaj je bilo skeptikov, ki so mislili, da tega ne bomo zmogli. So bili pa tudi zagnani entuziasti, ki so verjeli, da zmoremo, saj smo bili prekaljena generacija, ki je po vojni postavila porušeno državo na noge z udarniškim delom s krampi in lopatami. Zavihali smo rokave, prijeli za orodje in prva akcija je stekla v torek, 7. 7. 1998. Prišla sta Milan Marsetič in Ivan Kodelja s traktorjema z veliko prikolico in Jože Jaklič z malim nakladačem. Odpeljali so osem velikih prikolic materiala od adaptacije in drugih odpadkov, ki so jih tam odlagali brezvestneži. Na vrsti je bila notranjost. Najdražja so bila zidarska dela. Ostalo, od elektrike naprej, so delali domači obrtniki, ki so računali le material, svoje delo so podarili kot pomoč nam upokojencem, za kar jim bomo vedno hvaležni.

Finale: z avto prikolico smo vozili skupaj staro odpisano opremo iz raznih ustanov. Stolice iz zavoda Janka Premrla Vojka, mize iz hotela Adria, omari in obešalnik iz ZD Vipava, zelena šolska pisalna miza od DUKA, pult, ki še vedno služi svojemu namenu, je bil pripeljan iz gasilskega doma Vrhpolje, pomivalno korito, ki je tudi še v svoji funkciji, je bilo namenjeno za odpad pa smo ga z dovoljenjem lastnika pripeljali v naš novi dom. Še bi lahko naštevali, ker je še veliko tega, kar smo nujno rabili.

Končno je prišel težko pričakovani trenutek, ko smo 3. 1. 1999 z lepim kulturnim programom odprli svoj društveni prostor. Na otvoritev smo povabili župana in tajnika občine Vipava in vse, ki so nam kakorkoli pomagali pri uresničitvi naših sanj. Tako smo obenem dostojno počastili deseto obletnico delovanja pododbora. S pridobitvijo svojega prostora so se nam odprle možnosti za nadgrajevanje programa. Vipavske rekreativke so dobile svoj prostor, šahisti so se še z večjim

navdušenjem sestajali dvakrat tedensko, začeli smo z rednim treningom pikada in od takrat smo vsako leto za dan žena organizirali turnir v pikadu, pridne in uspešne reševalke križank so se tudi redno sestajale, merili smo krvni tlak in še pa še se je dogajalo. To leto je bilo mednarodno leto starejših, zato smo konec leta prvič pripravili prijetno srečanje starejših. Bili smo presenečeni nad veliko udeležbo in navdušenjem, kar nam je dalo vedeti, da so taka srečanja zelo potrebna. Zelo uspešno je bilo snemanje takrat zelo priljubljene radijske oddaje Prizma optimizma. Predstavilo se je seveda celo društvo kot DU Ajdovščina - Vipava. Vsa ta leta smo namreč dobro sodelovali z matičnim društvom pri vseh organizacijah in prireditvah. Leta 2001 smo skupaj pripravili res enkratni dogodek ob praznovanju petdesete obletnice DU Ajdovščina - Vipava. Sodelovali smo pri izletih, letovanjih, nastopali skupaj na športnih igrah in pri vseh dogodkih, saj smo bili eno društvo, ki je štelu nekaj več kot dva tisoč članov. To pa je za eno društvo res preveč, ker nismo mogli vsi pri vsem sodelovati in se je marsikdo počutil za kaj prikrajšanega.

Zato je bilo nujno, da v Vipavi ustanovimo samostojno društvo. Pogoji so bili ustvarjeni. Posvetovali smo se s takratnim predsednikom ZDUS Vinkom Gobcem in našim županom mag. Ivanom Princesom. Oba sta bila nad idejo navdušena rekoč, da je že skrajni čas in prižgala sta zeleno luč. Po overovitvi podpisnikov in potrditvi statuta društva na UE Ajdovščina smo imeli 21. februarja 2003 ustanovni občni zbor Društva upokojencev Vipava. Udeležba je bila nad pričakovanji. Izvolili smo predsednika, upravni odbor, nadzorni odbor, ČR in vse, kar je predpisoval zakon o društvih. Že na ustanovnem zboru je bil enoglasno sprejet sklep, da pristopimo v PZDU (Pokrajinska zveza društev upokojencev za severno Primorsko). Ker smo imeli že utečen program, smo s tem samo nadaljevali, ga nadgrajevali in plemenitili. Že v aprilu 2003 smo na cvetno nedeljo v našem že samostojnem društvu gostili najstarejše občane, stare 90 in več let. Pobudo za srečanje so dale članice telovadne skupine, ki so prevzele večino dela. Takrat je bilo v občini 28 občanov starih nad 90 let. Po županovem pozdravnem govoru je sledil lep program, nato mala zakuska in nadvse zanimivo in prijetno druženje z anketo, ki je bila objavljena v lokalnem časopisu.

Zelo smo pohiteli z izdelavo društvenega prapora, saj smo imeli že junija isto leto

v kulturnem domu Jank Premrla Vojka v Podnanosu razvitje prapora z bogatim kulturnim programom. V Podnanosu pa zato, ker so bili tamkajšnji upokojenci do tedaj slabo obveščeni o dogajanju v društvu. S to gesto smo hoteli pokazati, da mislimo resno in želimo, da se nam v čim večjem številu pridružio.

Vsestransko uspešno prvo leto samostojnega društva smo veselo zaključili v Vipavskem hramu z novoletnim srečanjem, kamor smo povabili tudi zlate in diamantne poročence. Z ozirom na to, da je bila udeležba velika in navdušenje enkratno, smo tudi ta dogodek dali v vsakoletni program DU. Prav je, da vemo, da je bilo že prvo leto v naše društvo včlanjenih 611 upokojencev. Ker smo imeli komplet ekipe za vseh sedem športnih panog, ki so predpisane za tekmovanja, smo se že leta 2004 prijavili na športne igre upokojencev v Tolminu, kjer smo skupno dosegli zavirljivo drugo mesto.

Leta 2005 nam je bila zaupana organizacija srečanja upokojencev južne in severne Primorske. To je bil velik zalogaj in nepozaben dogodek. Udeležba je bila izjemna, prišlo je okrog tri tisoč gostov. Prišli so tudi naši zamejski upokojenci s Tržaškega in Goriškega. Pripravili smo res bogat kulturni program. Dogajanje se je odvijalo na poligonu Slovenske vojske.

Skozi vsa ta leta smo se med delom s starejšimi tudi marsičesa naučili in spoznali, da te delo in pomoč drugim plemeniti in krepi, zato smo se brez dileme vključili v vseslovenski projekt Starejši za starejše. Dobili smo pridne in vestne prostovoljce. Naloga prostovoljcev je, da obiskujejo starejše in bolne, bodrijo jih s prijaznim pogovorom, jim svetujejo in pomagajo najti pomoč, če jo potrebujejo. V projekt smo se vključili leta 2006 in še danes uspešno deluje. Za delo v projektu smo morali obvladati računalnik, zato nam je nosilec projekta ZDUS za ta namen podaril prvi računalnik in tečaj za program, ki smo ga imeli. Pozneje smo pa na pobudo ljudske univerze organizirali v DU Vipava brezplačen začetni in nadaljevalni računalniški tečaj. Udeležilo se ga je 22 upokojencev. Tako se je začelo računalniško opismenjevanje upokojencev.

V letu 2013 je društvo zelo uspešno organiziralo športne igre upokojencev severnoprimorske regije. Organizacija in potek iger sta bila res odlično izpeljana, za kar gre zahvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi. S tem so dali velik poudarek in pečat deseti obletnici usta-

novitve DU Vipava. Konec desetletnega uspešnega delovanja našega društva pa smo svečano zaključili novembra s kulturnim programom v prijetnem vzdušju v Kulturnem domu Vipava.

Zelo razveseljivo in pohvale vredno je dejstvo, da je bilo DU Vipava tudi v drugem desetletju prav tako uspešno na vseh področjih. Nadaljevali so in nadgrajevali program. Veliko se je dogajalo na vseh področjih, od kulture, športa, izobraževanja ... Med težkim kriznim časom, ko se je zaradi korone ustavilo vse, je, seveda, mi-

rovalo tudi društvo. Takoj ko se je življenje na vseh področjih sprostilo, so odgovorni za delovanje društva s polno paro nadaljevali z delom. Program je res zelo bogat in vsak upokojenec lahko najde nekaj, kar ga veseli. Predsednica DU Vipava Mirjam Graovac in ostali odgovorni za posamezne dejavnosti vedno in povsod prijazno vabijo vse upokojence, ki se radi družijo s prijatelji, na zanimive in lepe izlete, v gledališča, na letovanja, športne dejavnosti in v druge programe v okviru DU Vipava.

Še veliko lepih in veselih trenutkov in še

naprej tako uspešno!

Misel, ki nam jo je zapisal v bilten bivši župan mag. Ivan Princes: »Vsestransko aktivna jesen življenja je največji porok za lepo jesen. Pomlad je prebujajoča, poletje je vroče in počitniško, jesen življenja pa je prelepa, barvita, je zrelo obdobje, ko se oberejo sadeži narave in življenja. Zime se tako ni treba bati.«

Iskrene čestitke ob 20. obletnici DU Vipava!

Vida Bajec

Prostovoljke – srce Društva upokojencev Vipava

Društvo upokojencev Vipava je leta 2006 pristopilo k projektu Starejši za višjo kakovost življenja doma pod okriljem ZDUS. Od takrat vsako leto naše prostovoljke, v projektu jih je 16 in zastopajo vse krajevne skupnosti naše občine, obiščejo vse občane, ki so v tekočem letu dopolnili 69 let.

Naši občani, ne glede na to, ali so člani DU Vipava ali ne, po želji izpolnijo vprašalnik. Vse tiste, ki ga izpolnijo, vključimo v projekt. Namen našega dela je, da skozi pogovor ugotovimo, če potrebujejo kakršnokoli pomoč. V kolikor je v naši moči, pomoč tudi zagotovimo.

V času od pristopa k projektu je bilo vanj vključenih 1170 anketiranih, število dejanskih obiskov v letu 2022 pa 567. Od vseh anketiranih v letu 2022 je umrlo 30 ljudi, v domove starejših občanov pa je bilo premeščenih 6 oseb. Obiskali smo 331 oseb ter 61 osebam nudili pomoč.

Skrb naših prostovoljk za ljudi z najnižjimi dohodki v naši občini pa je zaznalo tudi Turistično društvo Lanthieri Vipava. Ob novem letu so s prostovoljnimi prispevki zbrali skoraj 400 evrov. Spomnili so se na nas in na starostnike v naši občini, ki po-

trebujejo pomoč. Po dogovoru z našimi prostovoljkami so denar skupaj predali dvema pomoči potrebnima družinama. Hvala jim iz srca.

Predsednica DU Vipava Mirjam Graovac

8. marec v letu 2023

Bil je lep sončen dan, ko se je mama Metka odpravila v mesto. Nekoč je bila zaposlena v uspešnem podjetju in je opravljala pomembno delo in zanj prejela visoko plačo. Vsemu se je odpovedala in se posvetila svoji družini. V mestu se je najprej namenila na finančni urad, da bi poplača položnice in zaprosi za ...

Uslužbenka za steklom, montiranim v izogib okužbi s Covidom jo je prijazno pozdravila in povprašala po naslovu, osebnih podatkih ... Vse si je skrbno zapisovala in prikimala.

Nato pa je vprašala:

»Kaj pa ste po poklicu?«

»Menedžerka, veste, delam vedno na več projektih istočasno,« je odvrnila Metka.

»Potem pa imate svoj s. p. ali podjetje?«

»Ne, nič od tega«, je odgovorila Metka.

»Na kakšnih projektih pa potem delate in kje?« je postajala nestrpna uslužbenka.

»Ja doma! Sem vzgojiteljica, učiteljica, čistilka, finančnica, umetnica, slikarka, pevka, ekonomistka, mama, žena in še kaj bi se našlo,« je odgovorila Metka.

»Kaj bi pa sploh radi, če niste nikjer zapo-

sleni, če nič ne delate?« je bilo zadnje, kar je slišala žena Metka.

Tako in podobno izkušnjo je doživela že marsikatera naša članica invalidka in žena v naši družbi. Čeprav smo v letu 2023, te družba pogosto obravnava kot nujno zlo – invalida današnjega časa.

Lepo je, da imamo tudi v našem društvu članice, ki s svojo voljo in pogumom dajejo zgled vsem, ki so si in si upajo izstopiti iz okvirjev družbe. Vedno je čas, da si priznamo, da to zmoremo, znamo, lahko

naredimo.

Vsem ženam, še posebej vsem našim članicam čestitamo za njihov praznik 8. marec, težje invalidke pa bomo obiskali in obdarili še na domu. Tudi vsem našim moškim želimo lep dan mučnikov!

Članici Aljani Volk-Kuzma, ki je v letu 2023 izdala svoj prvenec – Koledar za leto 2023 in ga krasijo slike njenih akvarelov, namenimo še posebne čestitke.

Društvo invalidov Ajdovščina - Vipava

Trajnostno in trajno v sozvočju z okoljem

Mesec pred Gregorijevim smo tudi člani Društva Šola zdravja, skupina Vipava imeli priložnost, da se srečamo z županom Antonom Lavrenčičem. Predstavili smo mu delo društva in ga seznanili s svojim programom. Sestanek je bil zelo prijeten in za obe strani tudi spodbuden. Strinjali smo se, da človek za svoje dobro počutje in bivalno okolje lahko največ naredi sam. Telovadbo želimo približati vsem prebivalcem občine, zato bomo v dogovoru z županom stopili v stik s predstavniki krajevnih skupnosti in se z njimi dogovorili za predstavitve.

Vse se začne v domačem okolju, predvsem z zgledom. Naše zdravje pa tudi urejenost, lepota in čistost naših okolij niso odvisni le od urejene zdravstvene oskrbe ali od dobre komunalne službe, ki bi za nami čistila naše odpadke, ne od redarjev, ki bi iskali in čakali kršitelje.

Kako zdravi bomo in v kakšnem okolju bomo živeli, je odvisno od vseh nas. Vsak rad pride v okolje, ki je čisto. Na tem področju je naša občina naredila zelo veliko.

Urejajo sprehajalne in kolesarske poti, obnje so namestili smetnjake.

Ker je cilj naše jutranje telovadbe skrbeti in poskrbeti za dobro psihofizično zdravje, najprej gibalno, da bi lahko čim dlje časa ostali samostojni, pa tudi ozaveščanje, nas je župan prosil, naj zapišemo povzetek pogovora še za ostale občane. Naša telovadba je organizirana, tako da poteka zunaj, v skupini ne glede na vreme. S tem skrbimo tudi za svoje socialne stike, ki jih še poglobljamo z druženjem ob skupnih sprehodih v naravo. Kot Društvo Šola zdravja smo zelo pozorni na okolje, v katerem telovadimo in živimo. Tudi o tem smo se pogovarjali z županom. Čisto okolje brez odpadkov in pasjih iztrebkov nam zelo veliko pomeni. Občina Vipava je za boljšo čistočo kraja poskrbela s smetnjaki, žal pa se še vedno najdejo odpadki po pločnikih in zelenicah (tudi iztrebki psov).

V hladnejšem delu leta nam predstavlja poseben izziv tudi čist zrak. Kurjenje ostankov odpadkov in vrtnih odpadkov v peči ali zunaj po vrtovih pa nedvomno po-

slabša kvaliteto zraka tako tistemu, ki to počne, kot tudi vsem ostalim. Marsikdo bo rekel, da so naši predniki vedno tako kurili. Res je, da se je včasih marsikaj skurilo ali preprosto vrglo v reko, da je voda to odnesla. Postavlja se vprašanje, ali je ob vsem tem napredku in našem razvoju to še potrebno? Ali ni vseeno boljše, da poskrbijo za odpadke strokovnjaki? S tem, ko odpadke odpeljemo na odlagališče, jih tudi toplotno obdelajo in s tako prekinejo razvoj različnih bolezni in škodljivcev pa še zrak je brez ostankov trdih delcev oziroma dima.

Ob zaključku sestanka je bilo nedvoumno čutiti, da obstaja obojestransko zanimanje za sodelovanje tudi v prihodnje. Vipava, ki je čedalje bolj prepoznavna po turističnih dejavnostih, se lahko znotraj tega mozaika pohvali tudi z dejavno šolo gibanja 1000 gibov, katere člani zmorejo občasno popestriti marsikateri pomemben občinski dogodek. Naj se občuti moč sodelovanja.

Društvo Šola zdravja, skupina Vipava

Predavanje Pomoč hrbtenici

Društvo Šola zdravja Vipava je 22. februarja v Škofijski gimnaziji v Vipavi organiziralo predavanje Nikolaya Grishina, zdravnika nevrologa in manualnega terapevta. Skupaj z Ljudsko univerzo Celje je leta 2006 ustanovil prvo skupino Šole zdravja v Sloveniji, katere osnovni cilj je vsakodnevna polurna jutranja telovadba na prostem. Je avtor sistema vaj 1000 gibov, s pomočjo katerih razgibamo skoraj vse dele telesa in tako prispevamo k boljšemu funkcioniranju tudi v poznejših letih življenja.

Kot vsa njegova predavanja po Sloveniji je bilo to tudi v Vipavi zelo dobro obiskano. Poleg članov društva so se dogodka udeležili tudi drugi vedoželjni ljudje. V prvem delu več kot dveurnega predavanja je ob diapozitivih in modelu skeleta na laikom razumljiv, zanimiv način predstavil zgradbo in funkcioniranje človeškega telesa. Poudaril je, da je naše telo čudovit stroj, ki ga moramo obravnavati kot celoto. V drugem delu pa je ob primerih konkretnih težav posameznih udeležencev pojasnil vzroke za nastanek le-teh in metode po-

moči in samopomoči. Pokazal je, kako si lahko pomagamo ob težavah in bolečinah v posameznih delih telesa. Na koncu smo po njegovih navodilih vsi udeleženci naredili nekaj vaj, predvsem za glavo in vrat.

Rdeča nit njegovega predavanja je bila, da so vsi deli telesa povezani v celoto in da je gibanje življenje, mirovanje pa smrt. Gibanje namreč preprečuje, da bi v telesu nastali »zastoji prometa«, ki onemogoča-

jo dotok hranil vsaki celici našega telesa in odvajanje škodljivih snovi. Z gibanjem osvobajamo mišice in te lahko dobro delajo le, ko so svobodne.

V Vipavi je bila skupina Šole zdravja ustanovljena leta 2018 na pobudo Katje Lampe. Slovensko Društvo Šola zdravja skrbi za usposabljanje voditeljic ali voditeljev za vse skupine v Sloveniji, ki opravljajo to delo prostovoljno in brezplačno,

zato je tudi udeležba na vadbi brezplačna, plača se le letna članarina. Trenutno ima skupina 23 članic in enega člana ter 6 voditeljic, predsednica je Ivica Čermelj. Z rednim gibanjem in druženjem skrbimo tako za svoje fizično kot psihično zdravje. Veseli bomo novih članic in članov.

Marija Ceket

Priprave Nogometnega kluba Vipava na spomladanski del sezone

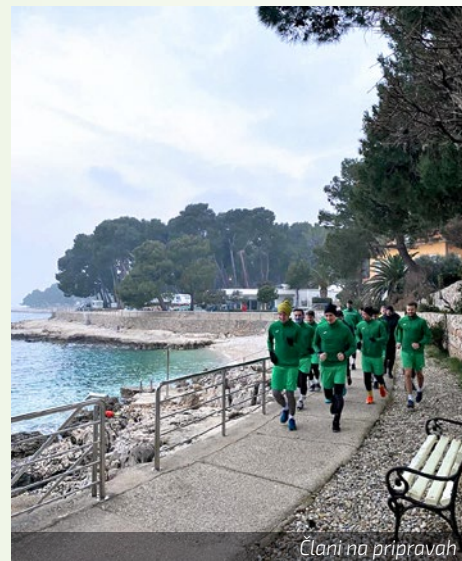

Priprave U15

Vse mlajše selekcije Nogometnega kluba Vipava so po novoletnih praznikih nadaljevale s treniranjem v dvoranah in na travnatih površinah. Selekcija U15 in izhodni fantje pri selekciji U13 so pod vodstvom Emirja Mehanoviča in Branka Tutuša med 24. in 26. 2. 2023 odšli na priprave na Debeli rtič. Odigrali so tudi prijateljski tekmi z MNK Izola in NK Rače. Ostale selekcije so se udeležile več turnirjev. Selekcija U7 je pod vodstvom Egidija Paviča zmagala na turnirju v Idriji.

Članska ekipa je začela s treningi pred spomladanskim delom sezone že 19. januarja. Strokovno vodstvo članske ekipe na čelu z Alešem Kodeljo je velik poudarek namenilo pridobivanju kondicije in moči, tako da so fantje veliko pretekli in obisko-

vali fitnes. Odigrali so tudi celo vrsto prijateljskih tekem. V prestopnem roku sta se članski ekipi pridružila še dva nova igralca Miladin Pijunović in Leonardo Jožef Križaj. Med 16. in 19. 2. 2023 je bila članska ekipa na pripravah v Malem Lošinju. Tehnična ekipa Nogometnega kluba je poskrbela, da so imeli člani in trenerski kader dobre pogoje za bivanje in treniranje. Površine za trening je zagotovil Nogometni klub Lošinj. Z vodstvom NK Lošinj smo navezali prijateljske vezi. Po napornih treningih so člani ohladili utrujene mišice tudi v morju. Da je vse potekalo na vrhunski ravni grede posebne zahvale vodstvu Nogometnega kluba, predvsem pa glavnemu pokrovitelju podjetju Fama d.o.o. Vipava oziroma Aleksandru Lemutu ter Boštjanu Jakliču, Aleksandru Bukoviču, Martinu Štucinu,

Člani na pripravah

Davidu Žerjalu in Robertu Rovtarju – Mesnica Rovtar.

Vse selekcije kluba bodo začele s tekmovanji 11. 3. 2023. Članska ekipa bom na dan odšla v goste k NK Šobec Lesce, 19. 3. 2023 pa se bo na domačem igrišču pomerila z ekipo NK Dren Vrhnika.

Vabljeni na in ob nogometna igrišča!

NK Vipava

Člani na pripravah

Zmagovalci turnirja v Idriji

Romanje v Santiago de Compostela

V soboto zvečer, 18. 2. 2023, smo se zbrali v vipavski župnijski dvorani in prisostvovali zanimivemu predavanju o romanju v znano špansko romarsko središče Santiago de Compostela. Svoje občutke, trenutke veselja pa tudi naporne vzpone na svoji poti sta nam predstavila Rafko in Nadja Premrl iz Vipave. Naš gospod župnik Lojze Furlan nam je uvodoma namenil nekaj besed o svetem Jakobu in o tem, kako se je začela Jakobova pot, na katero se še danes čedalje pogosteje odpravlja jo številni romarji; nekateri se odpravijo v večjih ali manjših skupinah, drugi si izberejo čisto osebno odločitev in se podajo na romanje kar sami. Res je, da poznamo romanja po župnijah, ko se ljudje zberejo in odidejo nekam z avtobusom. Vendar to ni pravo romanje – pravo romanje je vedno tisto, ko se človek poda na pot peš, ko z lastnim naporom in z lastno voljo premaga telesne in duševne napore ter se na ta način sooča z lastnimi mejami. Sveti Jakob je bil Jezusov »zemeljski« bratranec, ki je odšel na Iberski polotok in tam širil evangelij. Bil je prvi apostol, ki je dal življenje za Kristusa. Ime Compostela pomeni »zvezdno polje«, ker so zvezde sijale na kraj, kjer je bil pokopan sv. Jakob ali Sant lago po špansko. Zato je tam nastala katedrala, ki so jo gradili celih 150 let. Kot je povedal Rafko Premrl, je bilo lani okrog 700.000 romarjev, ki so ubrali pot pod noge v Santiago de Compostela.

Konec avgusta 2018 so se na to osebno izkušnjo podali v štirih; Rafko in njegova žena Nadja. niuna priatelja Hermina

in Miran. *El camino* je skupno ime za romarske poti po Španiji, vse pa vodijo do svetišča svetega Jakoba v Santiago de Compostela v španski severozahodni pokrajini Galiciji. Naši romarji so se podali na t.i. *Camino frances* ali »Francosko pot«, dolgo preko 820 km, ki začne v Franciji pod Pireneji in se zaključi pred slavno katedralo sv. Jakoba v Composteli. Med potjo so občudovali valovita žitna polja in številne zaspane vasice, nad njimi pa sinjo modrino neba. Njihove korake je vodila pesem srca, kajti vsak, ki se odloči za romanje, nosi v sebi svoje odločitve, na katere zagotovo najde pravi odgovor – če prej ne, pa gotovo takrat, ko že v daljavi uzre svoj cilj – mogočno katedralo svetega Jakoba. V vsakem romarju tli želja, izziv in hrepenenje po čisto novih doživljajih.

Štirje romarji so vsak dan prehodili približno 30 km – vsak zase, pa vendar vsi skupaj! Med potjo so se srečali z mnogimi drugimi, ki so na različne načine doživljali tisti čar narave, hoje, spokojnosti, ki se ga ne da kupiti. Ko so njihovi koraki postajali počasnejši in utrujeni, so jih vsak večer sprejele prijazne vasice z albergi, kjer so si odpočili po naporni hoji in si nabrali moči za nove podvige. Romarka Nadja nam je pripovedovala o romarskem vsakdanu ... od preprostega življenja tamkajšnjih prebivalcev, spoznavanja sebe in drugih, uživanja v zavetju gozdov, nočitvah v albergih, skupnem zajtrku ob jutranji zori do božanskih občutkov – ena sama svoboda ... pravi raj za razmišljanje.

Finisterre, Španija. Miran, Hermina, Nadja in Rafko – srečno na cilju. Napis 0,000 km pove vse!

Pred nami se je odvrtel čudovit filmski prikaz romanja, ki nas je v 45 minutah popeljal v prelepe španske kraje. Ob čudovito izbrani glasbeni spremljavi švicarskega harfista Andreasa Vollenweiderja ter španskih pesmi so tudi nas prevzele lepote, ki so nam jih tako živo uspeli prikazati naši štirje romarji. Tudi nas so se dotaknili prizori z njihove romarske poti, ki je trajala približno mesec dni. Zanimivo pa je, da se njihova pot ni zaključila v Santiagu, temveč se je nadaljevala do tam, kjer neskončna modrina Atlantskega oceana objame s soncem obsijane bele skalne grebene. V kraju Finisterre pa so končali to neprecenljivo izkušnjo in se napolnjeni s posebno energijo podali nazaj v rodno deželico pod Alpami.

Predavanje je nastalo v sodelovanju z Občino Vipava kot del projekta LAS Medgeneracijski prenos znanja, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija ter Evropskega sklada za regionalni razvoj. Gospa Andreja Ferjančič iz Občine Vipava je uvodoma izrazila upanje, da se bomo naslednjič že lahko srečali v prenovljenih prostorih v Beblerjevi ulici 18. Voditelj predavanja Rafko Premrl se je zahvalil Župniji Vipava, ki je nudila prostor za predavanje, ter Občini Vipava za pomoč in sodelovanje pri izvedbi predavanja.

Zaključujemo z mislimi štirih romarjev:

Nadja: »Hvaležna sem za milost, ki mi je bila dana, da sem v sozvočju narave in romarjev Hermine, Mirana in Rafka prehodila Camino, ki ne pozna naglice, bliskovitih sprememb in kjer čas utripa drugače.«

Miran: »Na poti srečaš ljudi s celega sveta, spoznaš nove kraje, predvsem pa sam sebe. Časa imaš cel mesec in ob dobri

Romarja Rafko in Nadja zmagoslavno na cilju. Santiago de Compostela.

družbi, brez žuljev in ob lepem vremenu ni težko.«

Hermína: »Hodila sem, hodila in hodila. Prehodila sem čez 1000 km čustvenih in telesnih preizkušenj, uživala v razkošju lastnega časa in v vsem lepem, kar me je spremljalo. Svoje imetje sem nosila na ramenih od 8 do 9 ur in se zavedala vsake

malenkosti, ki je bila odveč. Uspelo mi je, ker sem se tako odločila. Hvaležna sem.«

Rafko: »Mesec dni hoje proti zahodu loviš svojo senco, a je ne prehitiš. Na koncu poti ugotoviš, da ni važen odsev, ampak vse, kar te pot nauči.«

Vsak dan je nov začetek in vsak zase si postavlja meje ali pa jih odpravlja. Nemara

bo kdo izmed vas začutil v sebi ravno to, kar je spodbudilo številne romarje: pustiti za sabo vsakdanje skrbi in narediti nekaj zase; doseči duševni mir, ki vas bo napolnjeval še dolgo zatem.

Prisrčna hvala vsem sodelujočim in srečno na novih poteh!

Ingrid Patricia Boben

Julijana Durn

16. 5. 1929 – 18. 2. 2023

V četrtek, 23. februarja 2023, smo na zadnjo pot pospremili drago mamo, sestro, nono in pranono Julko. Dovolite mi, da se ob krajšem povzetku Julkinega življenja vsi skupaj spomnimo nanjo. Predvsem je bila ženska pozitivnih misli, polna energije in vedno dobre volje. Kot taka nam bo vsem ostala v neizbrisnem spominu.

Julijana Durn, rojena Uršič, je luč sveta ugledala 16. maja 1929 na Gradišču 15, krščena je bila v Vipavi tri dni po rojstvu. Julka se je rodila v številni družini mami Mariji, rojeni Fabčič iz Škrlj pri Podnanosu, in očetu Leopoldu Uršiču z Gradišča. Poročila sta se 15. septembra 1919 in v zakonu se jima je rodilo sedem otrok, vendar so trije od njih umrli v zgodnjem otroštvu. Tako so odraslo dobo doživeli brat France in sestre Anica, Rozalija in Julijana ali po domače Julka. Vsak izmed njih si je ustvaril družino in tudi Julka se je 11. septembra 1949 poročila s sovaščanom Konstantinom Durnom. Po poroki je odšla malo nižje v vas na hišno št. 34. Vmes je z družino šest let živela na Lozicah, a so se nato vrnili nazaj na Gradišče. Njuno zakonsko srečo sta blagoslovila najprej sin Mirko leta 1949, čez dve leti se jima je pridružil še sin Stanko. Imela je eno vnukinjo in dva vnuka ter učakala pet pravnukinj, ki so ji bile v posebno veselje.

Zelo rada je skrbela za svoj vrt ob hiši in po opravljenem delu je rada posedela na njeni klopci pred hišo ter se z veseljem pomenila s tem ali onim, ki je ravno takrat šel mimo. Njena klopca ostaja prazna, a v

vseh nas ostaja njen nasmeh, njena hudomušnost in njena vztrajna volja do življenja in prav je, da jo tako ohranimo v naših srcih.

Kolikokrat je povedala svoj najljubši verz: »Mine čas in mine lep obraz«. Dodala je, da ga ne bo nikoli pozabila, kajti te besede so ji obudile spomine na njeno mladost, na Klajnike in Podguro, na rojstno hišo in na Rw'b, kjer je spoznala svojega moža.

Žalostni smo, ker ostaja v nas praznina, a vemo, da se bomo ponovno srečali na onem, lepšem svetu, ko bomo zopet združeni v Bogu. Kot je Jezus na shodnici v Kafarnaumu dejal: »In jaz ga bom obudil

poslednji dan«. (Jn6, 52-59)

Ti verzi iz ljudske pesmi *Kje so moje rožice* so bili Julki tako pri srcu, naj ji bodo v zahvalo in v večni spomin.

*Kje je tista deklica,
v vrtu je sedela,
lepa kakor rožica,
pesmice je pela.
Hitro, hitro mine čas,
mine tudi lep obraz.*

Saj smrt ni večno slovo, je le črta med tem in onim svetom, je le konec romanja, ki mu pravimo zemeljsko življenje.

Ingrid Patricia Boben

Dogajanje v Zavodu za turizem TRG Vipava

Udeležili smo se enega najpomembnejših turističnih sejmov Vakantie salon Brussels v Belgiji. Slovenska turistična organizacija se je na razstavnem prostoru I feel Slovenia predstavljala štiri dni skupaj z 18 partnerji slovenskega turističnega

gospodarstva, med njimi je bil tudi Zavod za turizem TRG Vipava. Obiskovalcem sejma smo predstavili raznoliko turistično ponudbo in vrhunska vipavska vina. Naš vinski kotiček je ponovno požel veliko zanimanja in je bil prava uspešnica. Vakantie

salon Brussels je velikan med evropskimi sejmi, priljubljen je tako med obiskovalci kakor tudi razstavljalci. Za Slovenijo je sejem pomemben predvsem zato, ker Belgijci radi potujejo in imajo visoko kupno moč.

Slovenska turistična organizacija (STO) je 14. februarja preko ZOOM platforme predstavila Zeleno shemo slovenskega turizma, postopek prijave, predstavili so trajnostne in okoljske znake za turistične ponudnike (Bio Hotels, Ecocamping, EU Ecolabel, Green Globe, Green Key, Travelife za nastanitve, Travelife za turistične agencije, World of Glamping Green, Hostelling International Quality & Sustainability, Blue Flag, L.E.A.F., EUROPARC). Ponudniki, ki se zanimajo za pridobitev kakšnega izmed navedenih trajnostnih znakov, vabimo, da obiščete spletno stran Slovenske turistične organizacije. V zavihku Vključitev v Zeleno shemo 2023 so vam dostopne vse informacije in prijavnice.

Enaindvajseti februar je Mednarodni dan turističnih vodnikov, obeležujemo ga že od leta 1990 in s tem slavimo »rojstni dan« Svetovne zveze društev turističnih vodnikov WFTGA. Tudi v Vipavi smo ta dan

obeležili, in sicer v sredo, 22. februarja, in v četrtek, 23. februarja 2023. Obiskovalci so si lahko brezplačno ogledali Vinarski muzej Vipava in двореc Lanthieri. Jože Kebe pa je odprl vrata svojega muzeja – Vipavske hiše. Veseli smo bili lepega odziva obiskovalcev.

V okviru Konzorcija Slovenia green, katerega član je tudi destinacija Vipava, smo se v Laškem udeležili delavnice na temo Trajnostnega poročanja v turizmu. Vprašali smo se o vplivu lastnih organizacij na gospodarsko-upravljaljsko, naravno in družbeno okolje. Izkusili smo tudi delček produkta Pivocvetni potep po Laškem.

Zavod za turizem TRG Vipava

VIPAVSKI GLAS

Ustanovitelj in založnik: KS Vipava

Uredniški odbor:

Nataša Nardin – odgovorna urednica, Luka Lango – urednik rubrike Izza občinskih zidov, Barbara Repovš – urednica rubrik o turizmu, Peter Skapin – član.

Grafično oblikovanje naslovnice:

Benjamin Boben

Fotografija na naslovnici:

Marko Puc

Grafična priprava: Prograf, Vipava

Tisk: Grafika Soča, Nova Gorica

Naklada: 2100 izvodov

Vipavski glas brezplačno prejme vsa gospodinjstva v Občini Vipava.

Kontakt: vipavski.glas@gmail.com

Priznanja Športne zveze Vipava za najboljše in zaslužne športnice in športnike

Športna zveza Vipava bo v petek, 31. 3. 2023, ob 19. uri v Vipavi organizirala podelitev priznanj Športne zveze Vipava.

Vabimo vas, da predlagate kandidate za priznanja Športne zveze Vipava, ki so dosegli izjemne športne dosežke v letu 2022 in kandidate za priznanja za dolgoletno in pomembno delo v športu.

Kandidate za priznanja Športne zveze Vipava lahko predlagajo klubi, društva, druge športne organizacije, podjetja, vzgojno izobraževalne ustanove, organi Športne zveze Vipava in posamezniki.

Pravico do prejema priznanja imajo športniki in športnice, ki so člani društva s sedežem v Občini Vipava in imajo stalno prebivališče v Občini Vipava ali v eni izmed sosednjih občin ter športniki in športni delavci, ki niso člani domicilnega športnega društva, imajo pa stalno prebivališče v Občini Vipava. Pri predlogih upoštevajte kriterij, naveden v Pravilniku o podelitvi priznanj Športne zveze Vipava. Starostna meja je 12 let. Izjema so štiri športne panoge: plavanje, umetnostno drsanje, športna in ritmična gimnastika, kjer se upošteva starost nad 10 let. Priznanje lahko prejmejo tudi ekipe ali društva s sedežem v občini Vipava.

Rok za oddajo predlogov je **sreda, 15. marec 2023**.

Prijavnico pošljite na nk.vipava1919@gmail.com ali na naslov
Športna zveza Vipava, Glavni trg 15, 5271 Vipava.

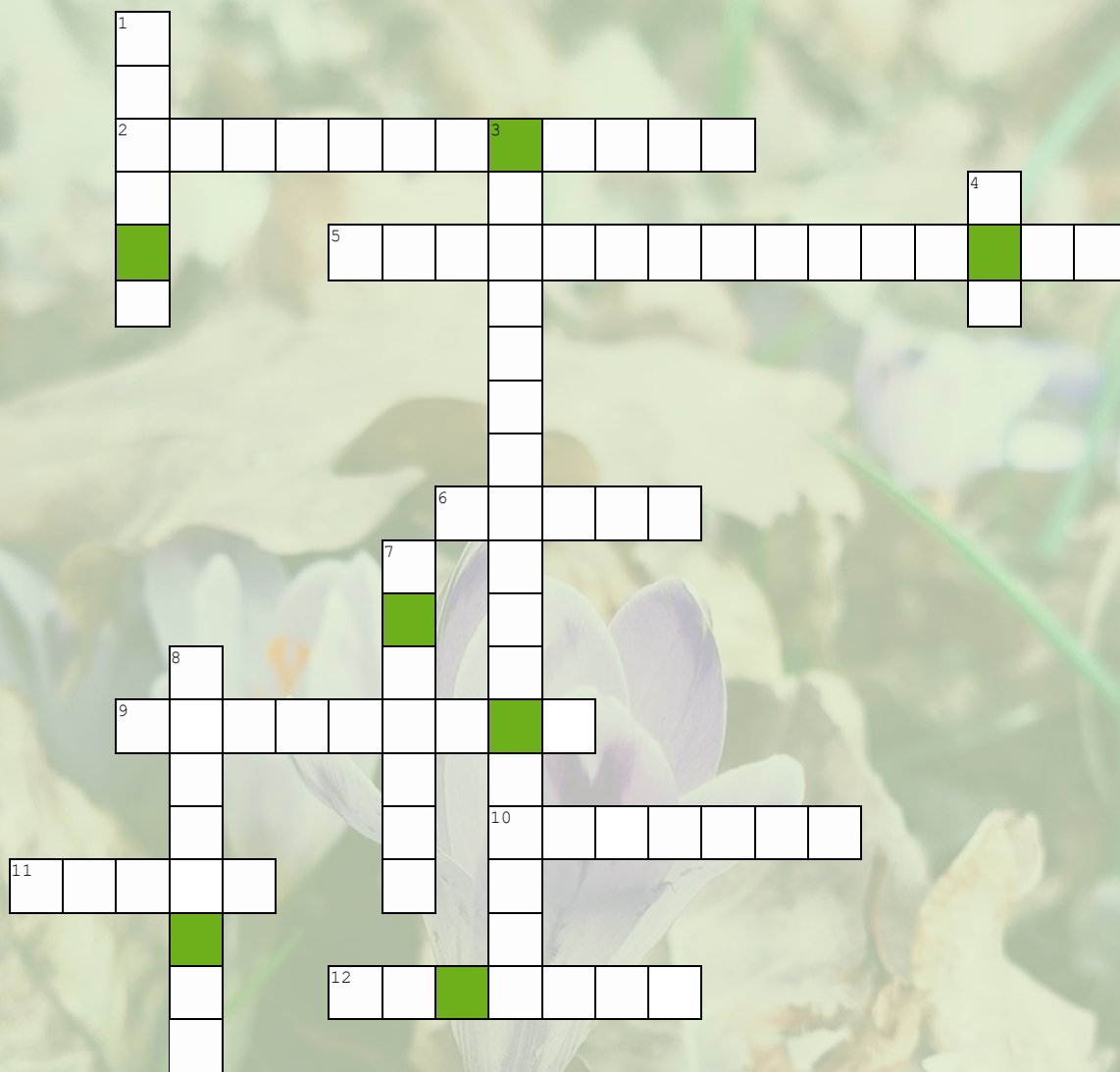
Prijavnica in pravilnik sta objavljena na spletni strani Športne zveze Vipava.

Dodatne informacije:
041 268 286 (Dominik Panič), 051 306 703 (Jožko Petrič)

Športni pozdrav!

KRIŽANKA | AKTIVNOSTI NA PROSTEM

Bližajoča se pomlad je čas številnih aktivnost na prostem. Gesla, povezana s tem, odkrivamo v tokratni križanki, ki je tudi nagradna. Nagradno geslo dobite tako, da premečete črke v obarvanih kvadratih. Vsi, ki želite sodelovati v žrebanju za nagrado pokrovitelja, pošljite nagradno geslo na elektronski naslov vipavski.glas.krizanka@gmail.com do 10. aprila 2023. Veliko bistrh misli pri reševanju!

VODORAVNO

- 2 | Športna dejavnost s kolesom.
- 5 | Otroška igra z žogo in dvema ekipama (3 besede).
- 6 | Hoja večje skupine ljudi.
- 9 | Čas, namenjen prostočasnim dejavnostim (dve besedi).
- 10 | Počasna, umirjena hoja.
- 11 | Krajše potovanje.
- 12 | Šport, pri katerem je cilj z rokami odbijati žogo čez mrežo k nasprotniku.

NAVPIČNO

- 1 | Dogodek na prostem, navadno s hrano in pijačo.
- 3 | Šport, ki se izvaja tudi v Vipavski dolini, najbližje nam z vzletišča na Kovku (dve besedi).
- 4 | Nenehno gibanje.
- 7 | Prostor za športne igre.
- 8 | Socialna aktivnost, prek katere se povezujemo.